

Memleket haricindeki paralar

Bir hafta, on gündenberi gazeteleri meşgul eden Sait Hikmet B. hâdisesinde memleketimizin milli servetine taallük eden bir nokta var. Bu nokta şudur:

Gazi Ahmet Muhtar Paşadan Bedrettin Bey isimindeki oğluna kalan paraların mühim bir kısmı Paris bankalarına konmuş. Sonra Bedrettin Bey öldükten sonra alâkadarlar arasında taksim olunmuş. Bu miras taksim edildiği sırada hükümete ait olmak lazım gelen beş yüz bin frangın verilmemiş şeklinde ortada bir iddia var. Bu iddianın ne derecelerde doğru olduğu tahkike muhtağ bir meseledir. Fakat sadece böyle bir iddianın meydana çıkmış olması bile gösterir ki Türkiyede kazanılmış, hattâ doğrudan doğruya Türk devleti hazinelerinden çıkmış olan paralar bazan memleketimizde bulunan bankalara bile konmuyor. Sadece muhafaza için ecnebi memleketlere götürülüp ecnebi bankalara yatırılıyor, bu yüzden hazineye ait hukuk zaman zaman kayboluyor..

Sonra milli servet noktasından görülen zarar bundan ibaret de kalmıyor. Para sahipleri de bazan hatır ve hayale gelmeyecek tehlikelere ve zararlara maruz kalıyor. Nitekim bu defa Sait Hikmet Beyin Paris bankalarına koymuş olduğu yüz binlerce frangın akıbeti bu tehlike ve zararı göz önünde pek iyi canlandırıyor.

Şüphe yok ki servetlerini memleket haricinde ecnebi bankalarında muhafaza edenlere: "Paralarınızı oralardan alınız. Memleketimize getiriniz., falan veya filân bankalara veriniz., Demek kimsenin hatırından geçmez. Çünkü böyle bir teklifin teyit kuvveti olamaz.

Bununla beraber Sait Hikmet Bey gibi paralarını ecnebi memleketlere götüren ve oralarda muhafaza eden kimselerin eksik olmadığı da malumdur. Bu gibi kimseleri kendi hallerine bırak-

Mehmet Asım

(Devamı 2 inci sayfada)

GAZİ HZ.

Yalovaya gidip gece döndüler

Büyük Reisimiz Gazi Hz. dün Yalovaya gitmişler, geceleyin Dolma-bahçeye dönmüşlerdir.

Gazi Hazretlerinin gelecek hafta da Ankarayı teşrifleri tahmin olunuyor.

ASRÎ ORDU Nedir?

Fransız Er-kânı harp reisi cenéral Veygan tarafından yazılan mühim bir makale: 9 uncu sayfamızda

Maarif Vekilimiz

Bugün büyük mektepleri ayrı ayrı dolaşacak

Maarif Vekili Dr. Reşit Galip Beyefendi dün gazetemiz idarehanesini ziyaret etmiştir.

Vekil Bey, bugün mülkiye mektebini, müzeyi ziyaretten sonra saat on altıda darülfünuna gidecekler, akşam üstü maarif erkânının maarif müdürlüğündeki toplantılarında bulunacaklardır.

Reşit Galip Beyin yarın da Tıp fakültesini ziyaret etmesi ve yarın, öbür gün Ankaraya dönmesi muhtemeldir.

* * *

Darülfünunun islahı için geçen sene memleketimize gelen ve bu yolda büyük bir rapor veren profesör "Malş., in islahat projesini tatbikat sahası-

na çıkarmak üzere tekrar davet edileceğini haber aldık. Profesör Malş darülfünunu ye nilemek için esaslî değişikliklere lüzum gösteriyordu.

Darülfünunda bu sene nihayetine kadar mühim değişiklikler olacak değildir, Darülfünun için düşünülen tedbirler ancak gelecek sene tatbik olunabilecektir. Çünkü meclisin buna ait müzakerelere bu devre sonundan evvel başlaması beklenemez.

Profesör Malş

Tokadî zadenin ölümü

Ölen oğlundan ayrılamiyan ince duygulu baba

Izmirde baba ile oğlun cenazesi yan yana kaldırıldı ve göz yaşları içinde yan yana gömüldü

Dünkü sayımızda okuyucularımız İzmirden acı bir haber aldılar: Tokadî zade Şekip Bey

ölmüş... Şekip Bey şöhreti İzmirin sınırlarını çok geçmiş bir fikir ve edebiyat adamı idi. Kırk yıldan daha artık bir zaman önce İzmirde (Şulei Edep) mecmuasını çıkaran, (Muktebes) mecmuasile neşriyat yapan Şekip Bey meşrutiyete kadar yerli gazetelerde manzumeler neşretmiş, İzmirin fikir ve edebiyat hayatında sayılır bir sima olmuştu.

Meşrutiyette de ilk meb'usan meclisine Manisadan meb'us oldu idi. Son zamanlara kadar gerçekten ince duygulu ve temiz dilli manzumelerini okuyorduk. İşte bu ince duygulu şiir adamının ölümü de okadar yürek-

ler acısı bir surette oldu: Şekip Beyin Avrupada okuttuğu, sonra

(Devamı 2 inci sayfada)

Burnunun üstünde Kur'an taşıyan kadın

Bu Faslı kadının burnunun üstünde gördüğünüz kalm çubukta baştan başa bir kur'anı kerim mahfuz imiş. Kur'anı taşıyacak başka bir yer bulamamış gibi bu kadının burnunda taşınması ancak kıyafetinin de gösterdiği garabet ve iptidallığın icaplarından olacak.

Dün İstanbul ve Ankara güreş şampiyonları karşılaşmışlar, neticeyi, ağır müstesna olmak üzere İstanbullular kazanarak Türkiye birincisi ilân edilmişlerdir.

[Tafsîlatı spor sayfamızda]

Sait Hikmet Bey Esrarı

Paristeki ermeni dostu neden susuyor?

Sait Hikmet Beyin ölümünü neden gizlediler. Gelen mektubu kim yazmıştır?

Fransa ile İsviçre toprakları arasında kaybolan Sait Hikmet beyin macerasındaki esrar perdesi bir türlü kaldırılamadı. Sait Hikmet zengin bir adamdı. Merhum Gazi Ahmet Muhtar paşanın ikinci haremine ve oğlu Bedrettin beye intikal eden mirası idare ediyordu. Paris bankalarında yüz binlerce frank parası duruyordu. Bütün bunlar bir tarafa dursun, İstanbuldan Parise giderken üzerinde binlerce lira bulunuyordu. Parmaklarında kıymetli yüzüğü, kolunda gene böyle kıymetli bir bilezik saati, krvatında zümrüt taşı iğnesi vardı. Bu adam geçen Mayısın ortadan kaybolmuştu. Pariste bu kadar bildikleri varken hiç bir taraftan aylarca ses çıkmadı. Nihayet İstanbulda olan ailesi Türk konsolosları vasıtasile Fransa polisini harekete getirdi. Tahkikat yapıldı.

Bu tahkikatın verdiği şayanı hayret netice şudur: Sait Hikmet bey geçen Mayısın yirminci günü Fransanın Liyon şehrinde on parasız aç bir serseri kıyafetinde görülmüş, birkaç gün buralarda dolaşmış. Mayısın 26 ıncı günü deli olup olmadığından şüphe edilmiş, muayene olunmuş, verilen raporlarda deli olduğuna dair kat'i bir hüküm olmamakla beraber tımarhaneye gönderilmiş. Haziranın 15 inci günü ölmüş, tımarhane mezarlığına gömülmüştür! Ölümünden evvel ismi iyice tesbit edilemediği için tımarhane defterlerine (İsmail) diye kaydedilmiştir!

Şimdi Fransız polisi bir Fransız tımarhanesinde ölen ve gömülen ve hakiki ismi malûm olmayan bu adamın Sait Hikmet bey olmasında ısrar ediyor!

Eğer Sait Hikmet Bey bu adam idiye üzerindeki paralar ne oldu? Parmaklarındaki kıymetli yüzük, kolundaki bilezik, nihayet kıravat iğnesi, saat nereye gitti? Daha sonra Sait

Hikmet Beyin Paris bankalarına yatırmış olduğu yüz binlerce franklar nerededir? Sait Hikmet Bey vaziyetinde olan bir adamın birdenbire on parasız bir serseri haline girmesi, ismini bile unutmaması ve Fransız polisine hüviyetini anlatamaması nasıl mümkün olur? Kaldı ki bu adamın deli olup olmadığından şüphe edildiği zaman yapılan muayenede bu ciheti kat'i olarak tesbit edememiştir.

Sait Hikmet Bey hakkında Liyon zabıtası tarafından yapılan tahkikatı şüphe bırakan mühim bir cihet daha vardır: Bu da Paris ve İsviçrede yapılan

(Devamı 11 inci sayfada)

— Oğlum, neye öyle mahzun duruyorsun, bir şey mi dokundu sana ...
— Evet, annemin eli ...

Mühim Bir Zıyan

Gümrükten bir paket nümunenin ithaline mani olunduğu için ...

Cigara satarak cigara kâğıdı alacak iken 250 bin lira vermiye mecbur olduk. Yazık değil mi?

Hükümet ihracatımızın arttırılmasına ve ihracat maddelerimize yeni mahreçler bulunmasına büyük bir ehemmiyet veriyor.

Böyle olmasına rağmen arada sırada bir memurun ufak bir tereddüdü veya, bir kararnamenin tefsire muhtaç görülmesi yüzünden oldukça büyük fırsatlar kaçırdığımız da oluyor.

İşte yeni bir misal:

Tütün İhisar idaresi mühim miktarda sigara kâğıdı satın almak üzere büyük bir münakasa açmıştır. Lehistanda bir sigara kâğıdı fabrikasına sahip olan Mirkofski isminde bir Lehli bu münakasaya girmek istemiş ve Varşova elçiliğimize baş vurarak kendisine kolaylık gösterilmesini rica etmiştir. Elçilik esasen gayet müsait şartlar gösteren fabrikatöre Türkiyeye satacağı sigara kâğıdına mukabil memleketimizden hazır sigara almağa razı olduğu takdirde münakasada kazanması ihtimalinin çok kuvvetleneceğini bildirmiştir.

Le fabrikatörü bunun üzerine Polonya tütün rejisine baş vurarak Türkiyeden Lehistana hazır sigara ithali için müsaade almış,

aynı zamanda İstanbulda bir Türkü de kendisine mümessil göstermiştir.

Bu işler olduktan sonra da münakasaya girebilmek için nümune göndermek lâzım geldiğinden satmağı teklif ettiği sigara kâğıdından Türkiye Tütün İhisarına ufak bir paket nümune göndermiştir.

İşler buraya kadar yolunda cereyan etmiştir. Fakat sigara kâğıdı nümuneleri İstanbul gümrüğüne geldiği zaman gümrük idaresi kontenjan listesinde sigara kâğıdı bulunmadığı için nümunelerin memlekete girmesine müsaade edilemeyeceği cevabını vermiştir. Yapılan bütün teşebbüsler neticesiz kalmış, nümune olmadığı için Le fabrikatörü memleketimizden bir milyon Şoloti yani 250 bin Türk liralık hazır sigara almağa razı olmuştur. Münakasaya giremediği için memleketimiz harice bu kadar mühim kıymette mal satmak fırsatını kaçırmış, üstelik başka bir talipten satın alınan sigara kâğıdı için yabancı bir memlekete 250 bin Türk liralık döviz gönderilmiştir.

Tokadî zadenin ölümü

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

İzmirde emlak bankasında iyi bir işe koyduğu oğlu Nasır, tifodan rahatsız bulunuyordu, zavallı babası oğlunun öldüğü haberini aldı. O kadar yüreği yandı ki o da oğlunun arkasından canını verdi.

Şekip Bey İzmirde Karşıyaka Lüks sineması önünde ölmüştür. Oradan geçerken birdenbire tabancası patlamış ve Şekip Bey al kanlar içinde ruhunu teslim etmiş olarak bulunmuştur.

Şekip Beyin ölümünden pek az evvel yazdığı anlaşılın vasiyetnamede kendisinin oğlu ile birlikte gömülmesi ve bu vasiyeti yapmayanlara lanet ettiği bildirilmektedir.

Şekip ve Nasır Beylerin ölümleri yeni bir faciyanın önüne geçmek için ailelerinden gizli tutulmaktadır. Bunlar akrabalarından birinin evinde misafir bulunmaktadırlar.

Şekip Beyle İzmir belli başlı bir şahsiyetini kaybetmiş oluyor. Yürekten taziyetler sonarız.

Izmirde kara bir gün

Izmir, 7 (A.A) — Tokadî zade Şekip Beyin vefatı münasebetile İzmir bugün bir matem günü yaşamıştır. Baba ile oğlun cenazeleri memleket hastanesinden kaldırılarak Karşıyaka kabristanına defnedilmiştir.

Cenaze merasiminde bir bando muzika, vali ve belediye reisi, polis müdürü, merhumun takdîrkârları ile memleketin bilümmün münevverleri bulunmuş, tabutlar kabristana kadar saatlerce eller üzerinde taşınmış ve birçok çelenkler konulmuştur.

Memleket haricindeki paralar

(Başmakalemizden Devam)

manın memleket iktisadiyatı için doğru olmadığı da muhakkaktır. Binaenaleyh memlekette döviz ihracına mani olmak, bilâkis ihracatı artırarak haricden servet getirmeye çalışmak için bin türlü tedbirlere müracaat edilirken bu meseleyi de esaslı bir surette tetkik etmek lâzımdır.

Bir aile reisi var ki çalışmış, Türk kanunlarının ve devlet teşkilâtının himayesinden istifade ederek emlak olarak, yahut milli bankalara yatırılmış nakit olarak memleket dahilinde muhafaza etmiştir. Günün birinde bu aile reisi ölecektir. Bıraktığı servet ailesi efradı arasında taksim edilecektir. Buna mukabil diğer bir aile reisi daha vardır. Bu da çalışmış, gene Türk kanunlarının ve devlet teşkilâtının himayesinden istifade ederek servet toplamıştır. Ancak bu ikinci aile reisi bütün kazancını Türkiyede tutmamış, ecnebi memleketlere götürerek ecnebi bankalara saklamıştır. Bir gün bu aile reisi de ölecektir. Serveti ailesi efradı arasında taksim edilecektir.

Zannediyoruz ki bir gün mirasın taksimi meselesinde Türk kanunlarının ve Türk memurlarının müdahalesine müracaat edildiği zaman bu iki aile reisinin serveti hakkında müsavi muamele yapmak doğru değildir ve hiç kimse bu yolda müsavatsızlık gösterilmesinden dolayı şikâyet etme-

Telgraf Haberleri

Celâl Bey

Ankaraya vardı

Ankara, 7 (Hususi) — İktisat vekili Mahmut Celâl Bey bu gün buraya geldi. Vekil bey istasyonda bir çok dostları ve vekâlet erkânı tarafından karşılandı.

Ankarada at yarışları

Ankara, 7 (Hususi) — Sonbahar at yarışlarının birincisi bu gün yapıldı. Yarışlarda kalabalık bir seyirci kitlesi bulundu.

Milletler cemiyeti ve matbuat

Cenevre, 7 (A. A.) — Milletler cemiyeti altıncı komisyonu sulh teşkilâtına matbuatın yardım ve iştirak meselesinin müzakere sine girişmiştir. Mazbata muhariri milletler arasında sulh ahengini ihlâl müsteit yanlış haberler meselesi hakkında tanzim edilen rapora gazete cemiyetlerince ve rilen cevabı meclise takdim etmiştir. Cevapta ezcümle matbuatın hükümetlere karşı tamamen serbest ve müstakil bir vaziyette bulunduğu noktası üzerinde kuvvetle ısrar olunmaktadır.

Fransız muhahasları gazetele rin büsbütün müstakil bir surette hareket edebilmeleri için gazetelere her türlü kolaylıklar gösterileceğini söyledikten sonra kendi fikirlerince bir nevi sükût ve ketumiyet komplosundan başka bir şey olmanın sansör usulünü şiddetle takbih etmişlerdir.

Almanya girmedüğinden Beşler konferansı geri kaldı, dörtler toplanıyor

Paris, 7 (A.A) — İngilterenin Paris büyük elçisi bu akşam M Heriotu ziyaret etmiş ve İngiltere hükümetinin tahdidi teslimat hakkında Londrada toplanmayı düşündüğü beşler konferansının mutasavver içtima tarihini tehire karar verdiğini bildirmiştir.

Paris, 7 (A.A) — İngiltere hariciye nezareti dörtler konferansının Londrada içtima hususunda İngiliz teklifine İtalyanın müsait bir cevap vereceğini bildirmektedir.

Konferans silâhlanmada bukuk müsavata hakkındaki Alman metlibini tetkik edecektir.

İşte bu cihet nazarı dikkata alındığı takdirde Türkiyede kazanılmış olduğu halde bir suretle memleket haricine çıkarılmış ve oralarda saklanmış olan Türk paraları bir gün meydana çıktığı ve hükümetin müdahalesine ihtiyacı hasıl olduğu zaman bunlar hakkında nasıl bir muamelenin tatbiki lâzım geleceği kolayca tayin edilebilir. Ve icabında tatbik edilmek üzere bu yolda bir usul ve kanun hazırlanması milli iktisadiyat noktasından her halde faydalıdır.

Mehmet Asım

Yunanistanda İktidar mevkiine aceba kim geçebilecek?

M. Venizelos göre Çaldaris de ne salâhiyet alabilir, ne de kabine teşkil edebilir?

Atina, 7 (A.A) — M. Çaldaris yeni kabineyi teşkil için kendisine tam bir salâhiyet verilmesini temin hususunda ısrar göstermiştir.

M. Venizelos M. Çaldarisin geniş bir koalisyon yahut bir milli birlik hükümetinin başına geçebileceği, fakat bir fırka reisi ve son intihabatta nisbi bir ekseriyet kazanamamasından dolayı M. Çaldarisin ne tam bir salâhiyet isteyip almasına ne de bir ekalliyet kabinesi teşkil etmesine imkân olmadığı mütealesinde bulunmuştur.

İsmet Paşa Hz.nin seyahati

Başvekil Paşa Malatya köylüleri arasında

Malatya, 7 (A.A) — Başvekil İsmet Pş. Hz. leri dün kışlayı ve orta mektebi ziyaret etmişlerdir. Kemaliyelilerin ortamektep salonunda açtıkları halı, deri ve pamuklu mensucat sergisini ziyaret eden İsmet Pş. Hz. yerli mallarını pek ziyade takdir buyurmuşlardır.

Müşarünileyh Hz. leri öğleden evvel Belediyeye giderek şehir ve Maarif işleri hakkında alâkadarlardan izahat almışlar ve öğle yemeğini bağ ve bahçelerile şöhrat alan Gündüz bey köyünde yemişlerdir.

Köylüler İsmet Paşa Hz. yolunu üzerine meyvalarla taklar yapmışlar ve azimle avdetlerinde müşarünileyh Hz. le büyük tezahüratla istikbal etmişlerdir.

İsmet Paşa Hz., Vali kışlayında Malatyanın su işleriyle meşgul olduktan sonra C. H. F. kısı tarafından Halkevinde reflerine verilen akşam ziyafetinde hazır bulunmuşlardır.

Ziyafet esnasında köylülerin işleri konuşulmuştur. Civar köylüleri ve kazalardan halkın selâmet ve tazimlerini getiren heyetler dün yerlerine dönmüşlerdir.

Silâhların azalması

Cenevre, 7 (A.A) — Silâh kuvvetlerini azaltma konferansı tarafından teşkil edilen hususi komite bugün silâh ve cephaneye imali meselesi hakkında umumî müzakereye başlamıştır.

M. Youhaux hususi surette silâh imalinin tehlikelerini ehemmiyetle kaydetmiştir. M. Youhaux bu hususta ideal hal çaresinin hususi surette silâh ve cephaneye imalâtının tamamen ortadan kaldırılmaktan ibaret olduğunu, hiç olmazsa konferansın bu türlü imalâtı tahdit ve mürakabe et-

İtalya kralı hudut kıt'alarını geziyor

Asmara, 7 (A.A) — İtalya kralı, refakatinde kabine azasından M. de Bono ile askerî maiyet erkânı bulunduğu halde Guzai dağlarını aşttıktan sonra Cadorna denilen hudut üzerinde kâin istihkâma vasil olmuştur.

Kral buradaki topçu kıtaatını teftiş etmiş ve müteakiben Addicie'ye giderek bu havalide bulunan askere bir geçit resmi yaptırmıştır.

İtalya kralı geç vakit Asmarıya dönmüştür.

Tigre prenslerinden ikisi krala arzı tazimat için buraya gelmişlerdir.

mesi lâzımgeldiğini sözlerine ve etmiştir.

Londra mükâlemesi ve Almanya

Berlin, 7 (A.A) — Reich binisi ezcümle Londra konferansına Almanyanın iştirak etmemesi dair olup İngiliz kabinesinde alınan davete verilecek etrafında müzakerelerde mak üzere bugün saat 11 toplanmıştır.

Cevap ihtimal bugün karşılaştırmalı olacaktır.

Malûmattar mahafilin zanrı göre nota cevabının gönderilmesi mümkündür.

Kozlu Halkevinin faaliyeti

Kozlu, 7 (A.A) — Halkevinin de 15 günde bir verilmekte konferanslar serisine devam etmektedir. Dün gece Dr. Hanım Ziya hanım konferansını vermiştir. Burada ilk kadim konferansdır. Yüzlerce dinleyici hazır bulunmuştur.

Bugün Halkevinin himayesinde teşekkül eden bir kulübün kuruluşu merasimi yapılmıştır. Burada elektrik ve radyo tesiatı da elektrik ve radyo tesiatı siki şubelerine ayrılmıştır.

Günün İşaretleri

Hasta Edebiyata Yuf !

Öz Türkçeden bir sinama

Osmanlı edipleri toptan kötü dımlar değildi. Fakat ellerindeyle bir dil vardı ki, bu dil onlarla çıkmazla sürükledi. Bu çıkaz yol onları sonunda hasta, alktan uzak küçük bir insan topluluğunun içinde hapsetti. Edip ancak ellerindeki dile göre konuşanların duygularını, oturmuş kalkışlarını, yaşayışlarını anlatabilirlerdi. Çünkü bu ediplerin, dilleri bir kasabalının, köylünün duygularını anlatamazdı. Bu işi sinamak çok kolaydır. Osmanlı kapıkulu türkçesile köylülerin yaşayışını taş çatlatamazsınız.

Bu anlatamamazlık neye yarar?

Bu anlatamamazlık şuna yarar:

Edip, şair, yazar elindeki dilin anlatabileceği insanların yaşayışlarını, duygularını kalemine taşır, onları söyler.

Kelimeler içlerinde yaşadıkları insan kümelerinin parça resimlerini taşırlar. Duyguların, düşüncelerin, sürekli sevinçlerin, dertlerin resimlerini kelimeler bize bir tablo gibi çizer. Köylünün derdi le Osmanlı kapıkulu saraylısının derdi bir değildir. Bunun için ayrı dil gerekir. Osmanlı kapıkulunun dilini kullanmak ne kadar çabalasa kendi kümesinin içindeki insanların yazı yazı olamayacaktır.

Bizim kapıkulu edebiyatı, kapıkulu dili sınırları içindeki insanların kümesi azaldıkça anlatacağı uygulamalar, yaşayışlar da azaldı. O zaman için Osmanlı edebiyatı son devirlerinde ancak şehrin değil, ülkenin değil, semtin değil, kapıkulunun evinde oturan insanların duygularını, yaşayışını anlatabilir. Bütün "Edebiyatı Cedide," bir mahalleyi bile yaşatamamıştır. Yalnız son Osmanlı kapıkulu köküntülerinin evde geçen gözetil işlerini, zamparalıkların, mertlerini anlatabilmiştir.

Geniş halkın dili üstünlük kazanınca bundan en çok kazanan Türk edebiyatı olacaktır.

Yeni halk kelimeleri bize yepyeni bir dünyanın kapılarını açmaktadır.

Anadolunun kasabalarını, naçaryelerini, köylerini, çalışan halkın yaşayışını yarınki edip istese, istemese de zorla benimsiyebilir. Çünkü yazarı, yaşayan tipini söyleyecektir. Yaşayan tipe uyan dil halkın dilidir. Siz şimdi tanzimat zamanında Osmanlı benimsiyerek yazın. Halkın dilini benimsenmediği için Osmanlı edipleri de edebiyat meydanından çekilecektir.

Halkın dili, yaşayan, sıçıyan üzümlü köyün çalışan şehrin edebiyatını hasta Osmanlı edebiyatı yerine koyacaktır.

Halkın dili hasta edebiyata uf borusunu çaldı. Bunu çok gören halk siyasi üstünlüğünü kabul ettirdikten sonra zevke de değinemedi. Yaradılışın kanunu budur.

Sadri Etom

Günün Haberleri

Liman umumî müdürlüğü

Istanbul limanına karışan 12 idarenin birleşmesi

Gümrük muhafaza kumandanına göre limanda bir çok eller emniyetsizliğe sebep olacak

Istanbul limanının idare şeklinde mühim bazı değişiklikler yapılması ve İstanbulda limana ait işlerle uğraşan teşekküllerin hepsini teşkil edilecek liman umumî müdürlüğünün idaresi altına verilmesi hakkında tasavvur mevcuttur.

Liman müdürü Hamdi Bey

Istanbul limanının idaresi bu işlerle meşgul bir çok teşekküller bulunduğu için oldukça karışıktır.

Liman şirketi, deniz ticareti müdürlüğü, rıhtım şirketi ve köprüler dolayısıyla belediyenin liman işleriyle alakalı bulunmaları bu idari karışıklığa sebep olmaktadır.

Gümrük umum muhafaza kumandanı şehrimizde yaptığı tetkikat hakkında vermiş olduğu raporda bu noktaya işaret ederek müteaddit eller tarafından idare edilen limanda emniyet olamayacağını, hazine hakkının ziyaa uğriyacağını bildirmiştir.

İktisat vekâleti de aynı mevzu üzerinde yaptığı tetkikatta aynı neticeye varmış bulunmaktadır. Bu itibarla İstanbulda liman işleriyle meşgul bütün idarelerin birleştirilerek bir "Istanbul limanı umum müdürlüğü," teşkil edilmesi kuvvetle muhtemel görülmektedir.

Bu hususta liman inhisar şirketi müdürü Hamdi Bey şu izahatı vermiştir:

— Liman işleriyle uğraşan bütün müesseselerin bir umumî müdürlük idaresi altına alınması tasavvuru yeni bir şey değildir. Bu işle uzun zamandanberi iştilgal edilmektedir.

Bu hususta ben de bir müddet evvel tetkikat yapmış ve liman idaresinin bir elde birleştirilme-

sinin çok faydeli olacağı neticesine varmıştım.

Şimdiki halde İstanbulda Li-

Gümrük umum muhafaza kumandanı Seyfi Paşa

man işleriyle meşgul olan resmî, yarı resmî ve hususî teşekküller on ikiyi bulur. Bunlar şunlardır:

1 — Deniz Ticareti müdürlüğü ve İstanbul Liman reisliği, 2 — Fenerler idaresi, 3 — Karadeniz boğazi methalinde tahlisiye idaresi, 4 — Kılavuz ve romorkör idaresi, 5 — Polis beşinci şube müdürlüğü, 6 — İstanbul Ticaret muntakası müdürlüğü, 7 — Belediye, 8 — Ticaret ve Sanayi Odası, 9 — Şark Şimendiferleri Şirketi (Sirkeci İstasyonu), 10 — Anadolu Şimendiferleri İdaresi (Haydarpaşa İstasyonu), 11 Rıhtım ve Antrepo Şirketi, 12 — Liman İnhisarı Şirketi.

"Liman işlerinin bu vaziyet dahilinde pek de salim bir cereyan takip etmeyeceği tabiidir. Bu saydığım teşekküllerin kendi dahili nizamnamelerine göre hareket eder ve kendileri tarafından tanzim edilen tarifelere göre resim alırlar.

Teşkilî tasavvur edilen yeni umumî müdürlük bütün bu idareleri bir elde birleştirecektir.

Maamafih hükûmetçe bu hususta henüz bir karar verilmiş değildir. Ortada bir tasavvur ve proje vardır. Hükûmet bu bahse ait hazırlanmış olan raporları tetkik ettikten sonra bir karar verecektir."

Denize yürüyen bisiklet

Emirgânda Kuru caddesinde 78 numaralı evde oturan Abdullah beyin oğlu on beş yaşında Hilmi bey, dün sabilde bisikletle geziyordu. Bir aralık, tekerlekler yanlış bir istikamet takip etmiş, genç, bir anda kendisini denizde bulmuş.

İskelede bulunanlar kazayı vakıta görmüşler, yetişerek Hilmi beyi kurtarmışlardır.

Bir uykucu ve iki açık göz

Mustafa ve Vehbi isminde iki kişi, Galatada aynalı kahvede İzzet efendi isminde birisinin uyukladığı sırada, el çabukluğu ile cebinden dört lirasını aşırıya davranmışlar, fakat iş yarıda kalmıştır. Görenler, ikisini de yakalamışlardır.

Tehlikeli bir tramvay kavisi

Vezvâcilerde Fen fakültesi önündeki tramvay kavisi öteden beri tehlikeli bir vaziyettedir. Bu kaviste şimdiye kadar birkaç tramvay kazası olmuştu.

Belediye son zamanlarda fakülte binasının önündeki parmaklığı ve bahçeyi kaldırmış ve karşı taraftaki hanı da yıktırarak burada bir meydan açmıştır.

Yol açıldığı için birkaç güne kadar buradaki kavisi kaldırılacak ve tramvay rayları yeni yola göre döşenecektir.

Doğum

Bahkesirde çıkan Türk Dili arkadaşımızın muharriri Kenan Emin beyin bir erkek çocuğu dünyaya gelmiştir. Anasını babasını kutlular, yavruya uzun ömürler dileriz.

Hayırlı bir iş

Kimsesiz çocuklara

İş bulmak için bir müessese açılıyor

Belediye sokaklarda kimsesiz dolaşan çocukların barınması için bir müessese açmaya karar vermiş ve bu iş için Galatada bir İngiliz ticarethanesine ait bir binayı satın almıştır. Binanın bir kısmında ilk mektep açılacak, diğer kısmında kimsesiz çocuklar barındırılacaktır.

İlk önce köprü altında gecelerin altmış kadar çocuk bu müesseseye alınacaktır. Bunlardan sonra mahalle aralarındaki kimsesiz çocuklar da toplanacak, bunlara gece ders verildiği gibi gündüzleri de kendilerine bir iş bulunacaktır.

Hüceste Hanım

Sivil Merkez memuru

Bir müddet evvel, merkez memuru olmak için müracaat eden Hukuk mezunlarından Hüceste H. in polis dördüncü şube sivil merkez memurluğuna tayin edildiği bildirilmiştir.

Hüceste hanım, pasaport işleriyle meşgul olacaktır. Tayin emri gelince hemen işe başlamışsa da evvelki günkü merasim esnasında yoldan hızla geçen bir müvezzî çarparak yüzünden hafifçe yaralanmasına sebep olmuştur. Kendisine istirahat ve tedavi edilmek üzere, beş gün izin verilmiştir.

İş kanunu

Bu içtimada çıkarılacak

Evvelki gün Ankaraya giden İktisat vekili Celâl bey şu beyanatta bulunmuştur:

— Meclisin bu içtima devresinde iş kanunu her halde çıkarılacaktır. Her kahra tahammül gösteren fedakâr ve gayretli sanayi amelesini düşünmek zamanı çoktan gelmiştir. Çalışma ile sermaye arasında bir ahenk vücud getireceğiz. İşçinin sıhhatini, medeni hukukunu esaslı bir surette tanzim edilmiş görmek birinci gayemizdir. Yeni çıkacak iş kanunu bütün bunları temin edecektir.

Umumî iktisat işlerinde gayemiz her sınıf halkın menfaatlerini mütevazin olarak yürütmektir. Milliyetçi Türk işçisi temiz ve fedakâr hareketlerinin hakkını kazanacaktır. Esasen Başvekilim ve aziz şefim İsmet paşa Hz. de arzuları ve bana emirleri bu merkezdedir.

Bir sarhoş ve bir bakkal

Papas köprüsünde Artin isminde birisi, evvelki gece içmiş bir halde sokakta bir müddet dolaşmış, sonra bakkal dükkânına uğriyarak, biraz daha rakı istemiş.

Bu sırada bakalla aralarında kavga çıkmış, iş döğüşme şeklini almak üzere iken, Artin, müvazenesini kaybederek, yere yuvarlanmıştır. Düştüğü sırada sol ayağı incinmiştir. Tedavi edilmektedir.

Maarif Vekilimizin beyanâtı

Osmanlıca Türkçeleştirilecek

Maarif Vekili Reşit Galip Bey dil işleri ve diğer işler hakkında şu beyanatta bulunmuştur :

— Ortada çabukca Türkçeleştirilecek Osmanlıca var. Bunun için birinci işimiz, Türkiye lehçesinde, yani halkın dilinde yaşayan bütün kelimeleri geniş bir teşkilât ve çok çalışma ile en kısa zamanda toplamaya çalışmak olacaktır.

Bir taraftan derleme işi yapılırken diğer taraftan ilmi heyetler, dilimizin bünyesi üzerinde tetkiklerde bulunacaklar ve ona göre ıstılah koyma veya kelimeleri ıstılahlaştırma usullerini tesbit edeceklerdir. Bulunan kelimeler neşredilecektir.

Osmanlıcadan Türkçeye bir lügat yapılacaktır. Bu suretle bulunan kelimeler umumî tenkitten geçirilecek ve bugün yaşamakta olan yabancı kelimelere tam karşılık teşkil edip etmedikleri münakaşası temin edilmiş olacaktır. Bu vadide en çetin iş, ilim ve fen ıstılahlarının Türkçeleştirilmesi olacaktır. Bununla beraber dil hazinemiz tamamen meydana çıktıktan sonra bunun bugün sanıldığı kadar güç olmadığı anlaşılacaktır.

Derleme işinde bütün devlet teşkilâtı Türk Dili cemiyetinin yardımcısı olacaktır. Böylelikle Türkçemiz kendi kaynağından alacağı feyizle daha ziyade güzelleşecek, zenginleşecek öz varlık ve sağlığına kavuşacaktır.

Dainler vekili

Türk dainler vekili Zekâi Bey Pariste kuponlar hâmilleri Saracoğlu Şükrü bey arasında cereyan eden müzakerelere iştirak etmek üzere dün Parise gitmiştir.

Reşit Saffet Bey

Kendi seçilme yerinde tetkikat yapmak üzere Bursaya gitmiş olan Kocaeli meb'usu Reşit Saffet Bey dün şehrimize dönmüştür. Balkan konferansı muahhaslarımızdan olan Reşit Saffet Bey ayın on beşinde Bükreşe gidecektir.

Camide teneke kutudaki paralar ne oldu?

Bir kaç gün evvel, Sultanahmet camii kayyumu Şükrü Bey ölmüştü. Ölümünden sonra, kızı Hayrünisa Hanımla oğlu Hilmi Bey, babalarının vasiyetine göre camide bir kutu içinde para bulunduğunu ileri sürerek, bunu almak için müracaat etmişler, bir dolapta merhumun içine para koyduğu teneke kutuyu bulmuşlar, fakat kutu açılınca, içinin bomboş olduğu görülmüş. Bunun üzerine, polise müracaat edilmiş, polis tahkikata başlamıştır.

Merhum Şükrü Bey, caminin kırk beş senelik, emektar kayyumudur. Teneke kutuda sakladığı paralarda, kendisine vekâlet ettiği başkayyumun birikmiş maaşları imiş. Ölmeden evvel, bu paranın oradan alınarak, o zata verilmesini söylemiş.

Hikâye

Evdeki bulgurdan ..

Nakleden:
fa.

Telgrafı eline alır almaz deliye döndü. Sekiz on kelimededen mürekkep şu telgraf Selimeye neşesini vermişti:

"Perşembe günü Semp-tonla saat 12 de Sirkeçideyim. Cevdet,,

Perşembe günü. Yani yarın! Genç kadın sevincinden hem ağlıyor, hem gülüyordu. Dört aydanberi, onu bekliyordu. Kederinden bitmişti. Bazı zamanlar bu intizar devresinin bir türlü biteceğini kestiremiyor, artık herşeyi bırakıp, bu üzüntülü dünyadan göçmek istiyordu.

İşte küçük bir kâğıt parçası ona tekrar ümit vermişti. Fakat o gece ona pek uzun geldi. Dört aylık intizardan daha uzun..

Selime, uyumuyordu. Yatağında uzanmış, odayı gözden geçiriyor, bazan kalkarak bir koltuğun, bir seccadenin yerini değiştiriyordu. Bu küçük ve sevimli odada geçirecekleri ilk geceyi, yani yarıncı geceyi düşünerek, daha şimdiden mest oluyordu. Hatta, gece yarısı banyoyu hazırlayarak yıkandı. Halbuki daha o sabah banyo yapmıştı. Cevdet.. Ah Cevdet.. Ne kadar sevimli, ne kadar iyi çocuktu. Bilhassa iyi. Telgrafı son dakikada çektişinin onun iyiliğine bir başka misaldi.

Cevdet biliyordu ki telgrafı Edirnedeki değil de Sofyadan çekse, Selime muhakkak kalkıp onu Edirnedeki karşıyacaktı. Halbuki Cevdet, onun trenlerde yorulmasını, bu soğuklarda üşümelerini istememişti.

Bununla beraber, Selimenin aklına birdenbire bir fikir geldi. Yarın sabah erkenden kalkacak, ilk trenle Çatalcaya gidecek Cevdeti oradan karşıyacaktı. Zaten sabah ta oluyordu. Kalktı, giyinmeye başladı. Dünyada kocasını karşılamaya giden hiç bir kadın, o gün Selimenin hazırladığı kadar itina ile hazırlanamazdı.

— Yeni yaptıracağım mantoyu diye düşünüyordum, tanımaz, şapka da daha dün aldım. Yakamı kaldırım, beni tanımaz. Sonra, birdenbire üzerine atılınca kim bilir ne kadar şaşıracaktı.

Selime o dakikada saadetin ta kendisi idi.

Herşey Selimenin düşündüğü gibi oldu. Selime Çatalcadan trene bindi. Cevdet, o aralık pencerede idi. Selimeye, bu şık kadına dikkatle bakmakla beraber, onu tanıyamamıştı.

Selime, trenin kalkmasını bekledi. Sonra koridorlardan geçerek, Cevdetin bulunduğu vagona geldi, kompartımanların pencerelerinden baka baka ilerlemeye başladı. Herhalde şu ikinci kompartıman olacaktı. Oradan Cevdetin kahkahası geliyordu.

Selime, bir durdu. Yakasını daha ziyade kaldırdı. Yavaş yavaş ilerliyerek kompartımanın penceresinden baktı. Fakat birdenbire geri çekildi. Yüzü sarı kesilmişti. Zavallı kalbi sanki gözlerinde imiş gibi, kirpikleri şiddetle birbirine çarpıyordu. Selime, o kadar büyük ve şiddetli bir felâketin karşısında idi ki, pencereden yuvarlansa, tekerleklerin altına düşse, bir tarafta tutunmak aklına gelmiye-

cekti. Kompartımanında, Cevdet köşeye oturmuş, bir kolu ile, göğsüne yaslanmış olan genç bir kadına sarılmıştı.

Bu kadın kimdi? Metresi mi? Yoksa yolda rastlanmış bir macera mı?

O aralık, koridordan konuşarak geçen iki kişi haberleri olmadan Selimenin bu sualine cevap verdiler. Birisi ötekine diyordu ki:

— Bak, bak.. Seninkisi pilici artık enseledi.

— Evet.. Zaten sağlam bir mala da benzemiyordu. Her halde zannettikleri kadar güç bir iş değil.

Selime, ağlamak, hıçkırmak, haykırmak bir şeyler yapmak istiyordu. Fakat kabil mi? sırtından soğuk bir ter akıyor, bir ecel teri akıyordu. Bir an, sendeledi, ve kompartımanın camında görünür gibi oldu.

Cevdet bu gölgeye baktı. Fakat yakası kalkık kürkünün için de karısını tanıyamadı.

Nihayet büyük bir gayretle, Selime, bitişik kompartımana kadar sürüklendi. Bir kenara çöktü.

Tren Sirkeçide durunca, Selime inmedi. Ne olacağını görmek istiyordu.

Şimdi Cevdet ile yabancı kadın ayrılmışlar, birbirlerinden uzakta duruyorlardı. Cevdet gözleriyle hep Selimeyi arıyordu. Onu göremeyince, Cevdet, yabancı kadına doğru yürüdü.

Selime derhal atılarak mantosuna büründü ve sokuldu. Tam onların yanından geçerken Cevdetin şu sözlerini duydu:

— Haydi öyle ise, bu akşam otele kahrız. Yarın eve giderim, ve karıma treni kaçırdığımı, ancak gelebildiğimi söylerim.

Sonra Cevdet genç kadının koluna girdi, bir otomobile binerek gittiler.

Ertesi gün, Cevdet evine döndüğü zaman Selimeyi bulamadı.

Kasımpaşadaki ceset

Katil kim?

Geçende Kasımpaşada öldürülen Edirneli Ahmet Rifatin ölümü tahikatına devam olunmaktadır. Suçlu olduğundan şüphelenilen Çoban Alinin tevkif edildiğini yazmıştık. Çoban Ali, dün de sorguya çekilmiştir. Diğer taraftan dün vak'a etrafında başka bazı kimselerin de ifadeleri alınmıştır.

Gene tefeciler

Fakir ve muhtaç halka yüksek faizle para veren tefeciler iş görmekten men edilmişti. Son günlerde bazı tefecilerin tekrar faaliyete başladıkları haber alınmış, bunun üzerine ellerinde mezuniyet vesikaları olmaları gösterdiklerdikleri maaş cüzdanlarına mukabil para verilmemesi defterdarlık ve mal müdürlüklerine bildirilmiştir.

Yüksek faizle para verdikleri anlaşılan bazı tefeciler hakkında da tabkikat yapılmaktadır.

Emektar köprü:
UnkapanıGene tamir edilerek
iş başına geçirilecek

Gazi köprüsü yapıncıya kadar İstanbulun bir köprü ile kalması için harap olan Unkapanı köprüsünün bir daha daha tamirine karar verilmiştir.

Yüz yirmi bin liraya çıkacak olan tamir için yeni bütçede tahsisat olmadığından bu para yol inşaatı faslından nakil suretile temin edilecektir. Bunun için de dahiliye vekâletinin müsaadesini almak lâzımgelmektedir. Müsaade geldikten sonra münakasa açılacaktır. Ancak bu muamelelerin tamamlanması ise altı aylık bir meseledir. Bu hesaba göre İstanbul bu kış tek köprü ile geçireceği anlaşılmaktadır.

Bir Budist ruhanisi

Berlin, 7 (A.A) — Bir Norveç vapuruna Avrupa'ya gelmekte olan Budist mezhebinin Çin teşkilâtı sabık reisi Chao-cung kendisiyle vapurda görüşen Bremer Nachrichten gazetesi muharrirlerinden birine ezvümle demiştir ki:

Ben bu dünyada sükûn ve inzivayi arıyorum. Avrupada huzur ve sükûnu kuvvetlendirmek emelindeyim. İhtimal ki ya Fransada veya Almanyada bir Budist manastırı tesis etmeyeceğim. Bilâhare yine Aksayi şarka dönmek ve burada ölüncüye kadar yaşamak emelindeyim.

TAKVİM

Cumartesi	Pazar
8 T.evvel	9 T.evvel
7 Cema.ahir	8 Cema.ahir
Gün doğuşu 6,11	6,13
Gün batışı 17,30	17,28
Sabah namazı 6,11	6,13
Öğle namazı 12,00	12,00
İkinci namazı 15,05	15,04
Akşam namazı 17,30	17,28
Yatsı namazı 19,02	19,01
İmsak 4,33	4,34
Yılın geçen günleri } 269	270
Yılın kalan günleri } 96	95

HAVA — Dün sıcaklık azami 29 asgari 17 derece olarak tesbit edilmiştir. Bugün rüzgâr poyrazdan mütehavvil süratle esecek ve hava ekseriyetle açık olacaktır.

RADYO

Bugün

İSTANBUL — 18 den 19,30 a kadar orkestra, 19,30 dan 20 ye kadar Nihal ve İnci hanımlar, 20 den 21 e kadar tanburi Refik Bey ve arkadaşları, 21 den 22 ye kadar orkestra, 22 den 23 e kadar gramofon.

VİYANA (517,2 m) — 12,30 konser, 14,45 konser, 16,15 marş, 18,25 konser, 21 o-pera.

ROMA (441,2 m) — 13,30 plâk, 21 plâk, 21,45 operet.

BUDAPEŞTE (550,5 m) — 10,15 konser, 13,05 konser, 18 çigan orkestrası, 19,45 konser, 23 çigan orkestrası, 24 jazbant.

OSLO (1083 m) — 20,30 halk şarkları, 23,15 dans.

MOSKOVA (1304 m) — 13,30 dans, 23 e kadar neşriyat.

VARŞOVA (1411 m) — 13,45 plâk, 17,25 plâk, 18 konser, 21 musiki, 22,05 konser, 23,05 konser, 24 dans.

KÖNIGVÜSTER HAVZEN (1635 m) — 7,15 jimnastik, 7,30 konser, 15 konser, 17,30 konser, 24,50 dans.

PARIS (1725 m) — 20 ilmi müzahabe, 20,20 musiki, 21 edebî müzahabe, 21,45 ti-yatro, 23 plâk.

İstanbul Belediyesi:

Darülbeydi Şehir Tiyatrosu

Temsilleri :

8 - 10 - 932

Cumartesi

saat 21,30 da

Yedi köyün

Zeynebi

Yazan: Hauptmann

Nakleden:

Seniba Bedri H.

Halk gecesi

Konservatuvarın İslahı
Musikimiz için gelecek
mütehassısın fikri

'İşim orkestra, opera hülâsa musikiye ait işlerle meşgul olma'

Belediye bütçesi tasdik edildiği için, Viyanadan gelecek olan konservatuvar mütehassısı profesör Dr. Jozef Marks mektup yazılmış, işe başlamak üzere İstanbul'a davet edilmişti. Mütehassıs ikinci teşrinin başında şehrimize gelecektir.

Profesör Dr. Jozef Marks, kendisinin Türkiye'ye daveti dolayısıyla Türkiye'nin eski ve yeni vaziyeti ve musiki sahasında yapılacak işler hakkında bir makale yazmış, bunu "Noyes Viner Jurnal" isimdeki, "Avusturya gazetesi"nde neşretmiştir.

Eski ve yeni

Mütehassıs, bu dikkate değer makalesine, eskiden Türklerin bir Şark efsanesindeki tipler gibi tahayyül edildiğini, "Türk", deyince göz önünde minderde bağdaş kuran, kilometre uzunluğunda bir çubuk ağzında olarak karşısında hafif kedi adamlarile sıçıyan, rakseden esmer bir Zehra veya Zübeydeyi dalgın dalgın seyreden bir tip tanıdığını kaydederek başlıyor, koyu renkte bir semada Gümüş Hilâl dekorile çerçevelediği bu sahneyi tasvirden sonra, daha çocukken, "Binbir gece", masallarını okur, sonra mektepte sakin Şarklıların sırasına göre, kışık sallıyarak Macaristanı fetih ettiği ve Viyanayı tehdit ettiği zamanlarda olduğu gibi, müthiş hiddetli tavır alabileceğini öğrenirdik. Buna rağmen, onu büyük harbe kadar, barem hayatı ile birlikte batırladığımız da oldu. Fakat, büyük harp esnasında gördüklerimiz, bu mülahazanın yerinde olmadığını gösterdi. Türk, cesur, metin bir askerdi.

Büyük harpten sonra

"Büyük harp, bir çok dövüş sahalarında zaferler elde edilmiş olmakla beraber, neticede kaybedilince, Avrupa, bu devletin artık tamamile inkıraz bulacağını sandı. Batıl itikatlar, modern olmıyan hayat ve üstelik yenilmek... Hiç değilse, çabuk kuvvetlenme, iyileşme umulmuyordu.

Halbuki iş, başka türlü oldu. Ortalığı altüst eden harp sonu kargaşalığı içinde, Türkiye'de askerî müdafaa teşkilâtı yapıldı, dâbi bir kumandan, memleketi taksimde aslan payı bekleyen kuvvetli düşmanların teşkil ettiği bir dünyaya karşı mücadeleye girişti. Memleket, kuvvetini topladı. Bugün Türkiye kültür ve iktisat sahasında da inkişaf temin etmiş, çok zinde bir haldedir.."

Genç musikişinaslar

Profesör Marks, naklettığımız bu başlangıçtan sonra, günün birinde kendisine bazı Türk gençlerinin musiki tahsilini için nasıl müracaat ettiklerini anlatıyor. Bu arada Seyfettin Asaf ve kardeşi Sezai Asaf beylerden, Hasan Ferit beyden, Necil Kâzım beyden, bu

gençlerin istidatlarından, endişe ile inkişaf ettiklerinden, bugün edindikleri mevkiden ve ileride beklenen çok ümit verici birer kişiliklerinden sitayişle bahsediyor.

"Ortada iki hadise var. Birisi Türkiye'de yeni ve bir milli sanatın inkişafında bir rol oynaması, diğeri Fevriye bu inkişafta muayyen rol oynaması, Şarkın halkın hayret uyandıracak derecede zengindir. Rus musiki de, bunun daha evvel görüldüğü.."

Şarkın Garba tesiri

Mütehassıs, Rus musiki Garp memleketlerindeki den, Şark melodilerinin altında eserler vücudunda Balakiref, Stravinski, Korzakof, Glazunof, Debüssi, Ravel, Skot gibi üstatlarından, İspanyalar Araplar vasıtasile orada Şark musikişinin İspanyol kisi üzerinde nasıl tesiri ettiğinden bahis izahat

"bu ekzotik tesirlerin modern musiki tarihinin san bir safhasıdır", diyor. Mütehassıs, genç türk musikişinaslarının besteledikleri alâka uyandırıcı mahiyette

Yapılacak şey, nedir "Şimdi Türk hükümeti leketinin musikişini de tirmek istiyor. Birşey genç istidatlar var. Eski bir Avrupalı sanatkar doğrudan doğruya bir Bunun temini için, memleketlerdeki şahsiyetler mas edildi. Viyanada Klenav ve diğer mütehassıs son merhalede kıymetli bestekâr Vensan d'Endi-

miş keman üstadı Harri ve bu makaleyi yazan basoluyorduk. Nihayet lif vaki oldu. Şimdi zifem, bilhassa muayyen zasyon işlerinin halidir. olan konservatuvarla ve kütüphane, opera, hülâsa kiye ait ve onunla alâkâ tün işlerle meşgul olma ne konservatuvar müddü-

umumî müfettiş olarak müşaviri olarak ihtisas tanzim yolunda yardım güm. Bu maksatla da iki defa, birkaç hafta üzere İstanbul'a gideceğim.."

Mükemmelleşmiş

Türkiyedeki musiki esas itibarile genç Türk kişinaslarının faaliyetile bir şekilde inkişaf yolunu olduğunu, hükümetin ta müzaheret gösterdiğini dikodu, şahsiyat engel bu yolda mükemmelleşme ru çalışıldığını ve kaydeder makalesini Dr. Jozef Marks Türk dımcı rol oynamasını sevinçli ve tekrar ediyor.

AHSEN BEY VAKASI

Teşrifatçı Feyzi Bey şüpheli bazı hareketlerinden dolayı mevcuden merkeze kadar götürüldü ve isticvap edildi!

- 26 -

Kapının açıldığını ve hizmetçinin şu sözlerini Mehmet Ali Efendi duydu:
— Hanımefendi siz misiniz? ...
Feyzi Bey sizi bekliyor.
— Feyzi Bey mi? Sahi mi?
Ve Nigâr Hanım âdeta koşarak alonun kapısını açtı. İçeriye girer girmez elini uzatarak:
— Ne iyi ettiniz de geldiniz... Beni çoktandır bekliyor musunuz? Feyzi Bey genç kadın içeri girerken ayağa kalkmıştı. Fakat onun uzattığı eli sıkacak yerde iki adım geri çekildi. Bu elin temasine zaafa uğramamak ve verdiği kararı soğuk kanlılıkla tatbik için böyle harekete mecburdu.
— Ziyaretimin sebebi hakkınla galiba aldanıyorsunuz.. Ben ise Mustafa Zihni ile münasebetinize dair konuşmak için geldim.. Siz bu genci baştan çıkarıyorsunuz.. Halbuki onun ikmale mecbur olduğu bir vazife vardır..
— Mustafa Zihni mi? Siz Zihniyi tanıyor musunuz? Ne vazifesi varmış onun?
— Zihni genç bir kıza nişanlıdır..
— Vay, siz bu maksatla mı geldiniz? Yani beni ondan ayıracağınız, öyle mi?
— Eğer benim akrabam olan bir kıza evlenemezse buna sebep olacakmış ve bu genç kıza onun bırakması bir alçaklık olacaktır..
— Tahkir ettiniz, hakarete lüum yok.. Alçaklıkmış, neden? ... Hissinizde küfürden başka kelime yok mudur?
“Sizin yanımda olmıyan bir adamın arkasından taarruz etmek alçaklık değil mi?
— Hiddete lüzum yok.. Hiç bir özünüz bana tesir etmez.. Beyhude yere..
— Beyhude mi? Eğer benim özüm size tesir etmezse adaletin eli, polisin eli tesir edecek sanırım.. Çünkü bir adamı arkasından vurmanın cezasız kalacağını mı sanıyorsunuz?
— Ne demek? Anlamadım, siz deli misiniz?
— Ben değilim, Deli sizsiniz.. Hem de kudurmuş deli.. Zavallı Ahsen Beyi arkasından vurarak, öldürdükten sonra benden ayrılmaya muvaffak oldunuz.. Şimdi de bir takım bahanelerle beni Zihni-den ayrılmaya kalkıyorsunuz. Güya akrabamız imiş de..
— Sus, alçak kadın!.. Ne söylüyorsun.. Kimden bahsediyorsun?
— Hakikattan bahsediyorum.. İşte bak; cürmünü söyler söylemez yüzün ne hale geldi.. Aynada bak, görürsün.. Bembeyaz oldun..
— Hanım, kendine gel, yoksa..
— Katil, yaklaşma bana..
Ben de kendimi öldürtmek niyetinde değilim.. İmdat, beni öldürüyor, yetişin!
Hizmetçi kadın hiç cevap vermiyordu.. Fakat ona mukabil bitişik odadan Mehmet Ali Efendi genç kadını müdafaa hazırlanmıştı.. Ancak böyle bir müdahaleye lüzum kalmadı.. Feyzi Bey kanapenin üstündeki fesini aldı:
— Senin gibi mürdar bir kadına temas ederek bile elimi kirletmek istemem..
Dedi ve yürüdü..
O sırada Nigâr asabi bir titreşime tutularak baygın ve bitap bir halde kanapeye düşmüştü.. Yanındaki odadan Mehmet Ali Efendi fırladı.
Nigâra görünmeden Feyzi Beyi takip ederek sofaya çıktı. Orada hizmetçi duruyordu... Ona yavaşça:
— Koş, dedi. Arkasından bak.. Kapıdan çıkınca gel bana haber ver! Dedi..
Hizmetçi kadın Feyzi Beye sokak kapısında yetişti:
— Gördünüz mü beyefendi, de-

di.. Bu kadının nasıl mel'un bir kadın olduğunu anladınız mı? .. Bağırıldı, çağırıldı amma ben cevap vermedim.. Siz onun gırtlığına ya pışacaktırız.
Feyzi Bey bu kindar ve mel'un ruhlu hizmetçiye nefretle dolu bir bakış baktı; hiç cevap vermeden çıktı gitti..
Bir isticvap
İçeriki odadan şahidi olduğu sahne artık Mehmet Ali Efendide hiç bir şüphe bırakmamıştı.. Bu Feyzi Bey muhakkak mücrimidi..
Hayreti, hiddeti, şaşkınlığı ve Nigâr Hanımın katil olduğu iddiasına hiç bir cevap vermemesi.. Daha sonra Erenköyündeki küçük Ayşe kızın tarifi ile bu adamın tabuk etmesi.. Şüpheye mahal var mı?
Mehmet Ali Efendi en kuvvetli mantıklara istinat ederek kanaatinde aldanmadığını görüyor, düşündükçe yeni yeni deliller buluyordu:
Hiç bir cinayet sebepsiz değildir.. Her katilin işlediği cinayette bir menfaati vardır.. Bu Feyzi Beyin menfaati de bir rakipten kurtulmak olmuştur. Onun son derece hiddetine kapılan, kıskanç bir adam olduğu da sabit oldu.. Az kaldı bu kadını dövecekti. Eğer Nigâr bağırmasaydı belki onu boğazlıyacaktı bile..
Belliki son derece sert, inatçı, kindar bir adamdır.. Bunlardan başka işte güya Zihni de yakın akrabası imiş de, nişanlı imiş de Nigârdan ayrılması lâzım geliyormuş.. Nigârı ziyaret için serdettiği şu bahane Ahsen Beyin akitinde hangi hissini âmil olduğunu göstermeye kâfi idi.
Mademki bu adam Ahsen Beyle Nigârın münasebetini öğrenince bir daha bu eve gelmeyeceğini söylemişti.. Neden tekrar geliyordu?
(Devamı var)

Mühim bir sorgu

Kendi menfaatlerini amme menfaati gibi gösteren fabrikacılar kimlerdir?

Dil altında saklanan bakla: Acaba bunun ne olduğunu muharririnden sorabilir miyiz?

(Kooperatif) mecmuası son çıkan sayısında (A. H.) imzasiyle dikkate değer bir başmakale yazmıştır. Bu makalede İktisat Vekili Mustafa Şeref Beyin çekilmesi ile yerine İş Bankası umum müdürü Celâl Beyin geçmesinden ve bu hâdisenin sebeplerinden bahsedildikten sonra deniliyor ki:

“Herkes Celâl Beyden bir şeyler bekliyor.. Fakat kimse ne istediğini söylemiyor.. Yalnız İstanbuldaki bir kaç fabrika mümessilî susmamıştır.. Onlar bir birlik namına söz söyleyerek kendi menfaatlerini amme menfaati gibi kabul ettirmek ve davalarını herkese müdafaa ettirmek yolunu ve çaresini bulmuşlardır. Sanayicilerimiz zin sabık İktisat vekilinin ihtis ettiği kontenjan usulünün takdîrkâr ve hayranı kesilmişlerdi. Herkesin alıcılık kabiliyetinin azalmasına rağmen eşya fiyatlarını artıran bu zevat hemen hemen Mustafa Şeref Bey namına heykel dikeceklerdi.

Fakat nede olsa bir devlet adamı olan Mustafa Şeref Bey haklı olarak mamul eşyaya kontenjan konduğu halde onların mevaddı iptidaiyesini serbest bırakmaktaki manasızlığı anladı.. Son neğrettiği kararname ile kontenjanman usulünü mevaddı iptidaiyeye de teşmil etti.
Vay sen misin bunu yapan! Derhal sanayici efendilerimiz evvelce o ka-

dar methettikleri kontenjanın ve İktisat vekilinin aleyhine döndüler. Fabrikatör efendilerimiz bir vekili hastalıktan istifaya mecbur bıraktılar..

Yeni İktisat vekilimizin sanayicileri lüzumu derecesinde tutacağına şüphe yoktur. Fakat sanayicilerimiz umdukları gibi kendi menfaatlerine hizmet edecek ne bir vekil, ne de Celâl Bey olabilir.. Ne de devletçi Türkiye'de her hangi biri!.. Sanayicilerimiz pekâlâ bilirler ki Celâl Bey Türkiye cumhuriyetinin İktisat vekilidir, fabrikatörlerin değil!..

Buraya naklettiğimiz satırlarda en ziyade dikkate çarpan nokta şudur: “İstanbulda bir birlik namına hareket eden bir kaç fabrika mümessilinin kendi menfaatlerini amme menfaati gibi kabul ettirmek ve davalarını herkese müdafaa ettirmek yolunu ve çaresini bulmuş olmaları!..”

Busatırlardan makale muharririnin dili altında bir bakla bulunduğu anlaşılıyor.. Acaba bakla nasıl bir bakladır?

Kendi menfaatlerini ammenin menfaati gibi gösteren kimlerdir? Nihayet amme menfaati diye ortaya sürülen ve o suretle kabul ettirilen menfaat meseleleri nelerdir?.. Zannediyoruz ki bu noktaların biraz izah edilmesi lâzımdır..

Antika eserler

Beyoğlu antikacılarından biri, geçende iflâs etmişti. Bunun mağazasında bulunan ve eski eserler nizamnamesine göre, memleket haricine çıkarılması yasak olan bazı antika eserler, müze tarafında satın alınacaktır. Bunun için Müzeler umum müdürlüğünden tabsisat istenilmiştir.

İnkılâp kütüphanesi

Eski Beyazit medresesinde açılacak olan inkılâp kütüphanesinin hazırlıkları tamamlanmıştır. Kütüphane yakında açılacaktır. Kütüphanenin müdürlüğüne Hayrettin bey adlı bir zat tayin edilmiştir.

Rus sefirleri

Moskova, 7 (A.A) — Sefirler arasında yapılan değişiklikler dolayısıyla Atina orta elçisi M. Potemkine Roma orta elçiliğine tayin edilmiştir.

Pariste bir genç kız kayboldu

Paris, 7 (A.A) — Brüksele gitmek üzere dün Romanyadan gelen 17 yaşlarında PiaPop adlı genç kız Pariste tevakkuf etmiştir. Yanında aile dostlarından biri bulunmakta idi. Genç kız Pariste bulunduğu müddetçe kalacağı bir manastıra götürülmek üzere bir kira otomobiline bindirilmişti. Fakat genç kızın götürüleceği manastıra gelmediği anlatılmıştır.

İki Gülüşlü Kadın!

Arsen Lüpenin yeni bir macerası — 67

Yazan: Moçis Löblan

Türkçeye çeviren: fa.

Jorjöre artık tamamen kendini oplanmış, ve vaziyete hâkim olmuştur. Hakikat çorap sökücü gibi neydane çıktıkça başmüfettiş sokuk kanlılığını tplyordu.
Fakat bu pek az devam etti.. Jorjöre bir deli gibi polis müdürünün odasına, hem de kapıyı vurmadan girmişti. Kekeliye çekti:
— Tamam, diyordu... Tamam.. Böyle şey görmedim.. Kimin akına gelirdi.. Her şey şimdi meydana çıkıyor..
Polis müdürü bir şeyler soruyordu. Jorjöre kulak asmadan devam diyordu:
— Size daha söyleyeceklerim var demiştim.. İşte.. İri Polün, yahut Valtaksin bavulunda bir letter bulmuşum. Bunda bir sürü hemmiyetsiz notlar ve adresler vardır. Bazı lâstikle silinmiş sayı-

falar da vardı. Bunu, tetkik edilmek üzere kaleme vermiştim. Şunları bulmuşlar, okuyunuz:
Polis müdürü, defteri alarak şu satırları okudu:
“Raulün adresi: 23, Marok caddesi, Otöy. Evin arka tarafında bir garaj vardır. Burasının bir gizli kapı olmak ihtimali var. Dikkat etmek lâzım. Raulün bizzat Arsen Lüpen olduğu muhakak. Yalnız bunu tetkik ve ispat lâzım..”
Jorjöre haykırdı:
— Gördünüz ya, müdür bey, esrarın anahtarı elimizde.. Her şey meydana çıkıyor.. Zaten böyle bir meseleyi ancak Arsen Lüpen yapabilir.. Bizi ondan başka atlabilecek bir adam tanıyıyorum.. Demek, Raul, Arsen Lüpenidir..
— Ey sonra?..

— Sonrası şu, derhal koşup yakalyacağım.. Her halde Klara yahut Antonin'in serbest olduğunu öğrenmiştir. Nerede ise kaçmak üzeredir. Buna meydan vermemeliyiz!
— Yanımıza adam almız..
— Yirmi adam isterim..
— Kırk kişi almız.. Haydi, koş bakalım..
— Evet... Gidiyorum, ve derhal hücum edeceğim.. Siz arkamdan kuvvet yetiştiriniz.. İcap ederse bütün müdüriyette seferberlik ilan ediniz..
Jorjöre muavinini yakaladı, sürükledi, yolda önüne gelen polisi çevirip aşağı indi ve müdüriyet otomobillerinin birisine bindi, sür'atle uzaklaşt..
Peşinden polis dolu bir sürü otomobil daha hareket etmişti. Bütün müdüriyet alt üst olmuştu.. Koridorlarda:
— Raul, Arsen Lüpenmiş!..
— Arsen Lüpen, Raulmuş!
Diye fıslırlar oluyordu..
Saat dörde geliyordu..
Polis müdüriyetinde Otöy'e gitmek için hiç olmazsa on beş da-

kikalık bir zaman lâzımdı. O da hızlı gitmek şartile..

Karşılaşma

Saat dördü çaldığı zaman, Klara hâlâ uyuyordu. Öğleye doğru uyanmış, yemek yemiş, tekrar uyumuştur..
Raul sabırsızlanıyordu. Bir şeyden korktuğundan değil.. Sadece elleri kolları bağlı oturup bir şey yapamamaktan sabırsızlanıyordu. Bir taraftan da İri Polün ifşaatta bulunarak, Markinin vaziyetini müşkül bir şekilde sokmak ihtimalini de düşünüyordu.
Hareket için her şey hazır.. Bütün hizmetçileri göndermişti.. Raul, tehlikeli zamanlarda yalnız kalmağı severdi.
Biraz sonra Klara uyandı.. Raul sordu:
— Hazır mısın?
— Ne hazır!..
— Parisin havası bugünlerde fena... Gidiyoruz..
Klara susuyor ve düşünüyordu..
— Rica ederim Klaram, düşünecek vakit yok.. Bir dakikalık tereddüt, fena neticeler verebilir..

— Bir endişen mi var?
— Hayır amma, başlıyorum..
— Neden?
— Her şeyden!
Klara, işin ciddi olduğunu anladi ve geyinmeğe başladı.. Bu aralık, içeriye Kurvil girerek akşam gazetelerini uzattı. Raul, gazetelere bir göz attı ve:
— Her şey yolunda, dedi, İri Polun yarası iyileşiyor. Fakat bir haftadan evvel ifade veremeyecek halde imiş.. Şeriki Arap ta bir şey söylemiyor..
— Ya Antonin?
— Serbest!..
— Yazıyor mu?
— Evet.. Marki gidip şahadet etmiş, bırakmışlar..
Raul Kurville döndü ve sordu:
— Her şeyi kaldırdınız mı?.. Kenarda kögede bir kâğıt falan kalmadı ya?
— Bir şey kalmadı..
— Şöyle bir daha dolaş, sonra derhal git.. Unutma, her gün yeni apartmanda buluşacağız.. Hoş, birazdan seni otomobilin yanında bulurum..
(Devamı var)

Memleket Haberleri

Kayseri

Dağılmaktan nasıl kurtarılabilir?

Mütehasısaların tetkikleri

Kayseri hususi muhabirimizden:

Kayseri eski ticaret merkezini ve sanayi faaliyetini çoktan kaybetmiştir. Piyasada bir kaç sene dir derin bir boşluk husule gelmiştir. Saraçlık, demircilik gibi el san'atları, Avrupa sanayii karşısında rekabet edemiyerek sönmüştür. Gene buraya mahsus san'atlardan kühercilecilik de ölmüştür.

Bu maddenin artık barutta kullanılmaması, buradaki askerî fabrikasının kapanması dolayısıyla bu ocaklar harap olmuş, bu yüzden ekmeke parası kazanan iki yüzden fazla aile reisi işsiz kalmıştır.

Halicilik ise büsbütün durmuş, vaktile otuz bini bulan tezgâh adedi bir kaç misli azalmıştır.

Trenin gelmesi şüphesiz Kayseri bir çok şeyler kazanmış ise de bazı noktalardan da zararlı çıkmıştır.

Burası orta Anadolu'nun mühim bir ticaret merkezi; her gün bir çok arabaların, kervanların uğrağı işlek bir iskele iken bu alışverişten mahrum kalmıştır.

Kayseri köylüsünün hiç yüzünü güldürmeyen, karnını doyurmayan bir ziraat hayatı vardır. Kalkan buğday yemesine bile yetişemediğinden pazarlarında satılan bütün unlar Yozgat ve daha ziyade Boğazlıyan mahsulüdür.

Sebzeçiliği oldukça ehemmiyetli ise de geç yetişmesi yüzünden bu da kâr temin etmiyor. Bilakis, turfanda zamanında memleketin bütün parasını Adana çekiyor. Fakat yerli sebze çıkınca her şey birdenbire ucuzlıyor, hıyarın ve patlıcanın ellisi beş kuruşa iniyor. Ancak sonbaharda patates, soğan ve sarmısak sevkediliyor.

Bu ticaretsizlik yüzünden Kayseri dağılmağa mahkumdur. Adana, Mersin, Samsun ve İstanbul gibi işlek yerlerde kesif bir Kayserili tabakası görülmektedir.

Bunun için halkı ve melekete bağlayacak olan ancak fabrika hayatının inkişaf etmesidir. Binaenaleyh yeni açılacak fabrikaların yerleri tayin edilirken Kayserinin intihap edilmiş olması burada büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır.

Halk bu karardan dolayı hükümet, büyük makamlara müteaddit teşekkür telgrafları çekmiştir. Kayseri bir kaç fabrika açtırabilmek için var kuvvete çalışıyor. Çünkü buranın istikbali ancak büyük sanayi hayatının başlamasına bağlıdır.

Ticaret odasından seçilen bir heyet, memleketin her sahasında tetkikatını ikmal ederek raporunu iki defe gelen Türk — Rus mütehasıs heyetine tevdi etti.

Heyetler Kayseri ve civarını ince bir tetkikten geçirerek pamuklu mensucat çıkaracak fabrikanın burada açılmasını tensip etmişlerdir.

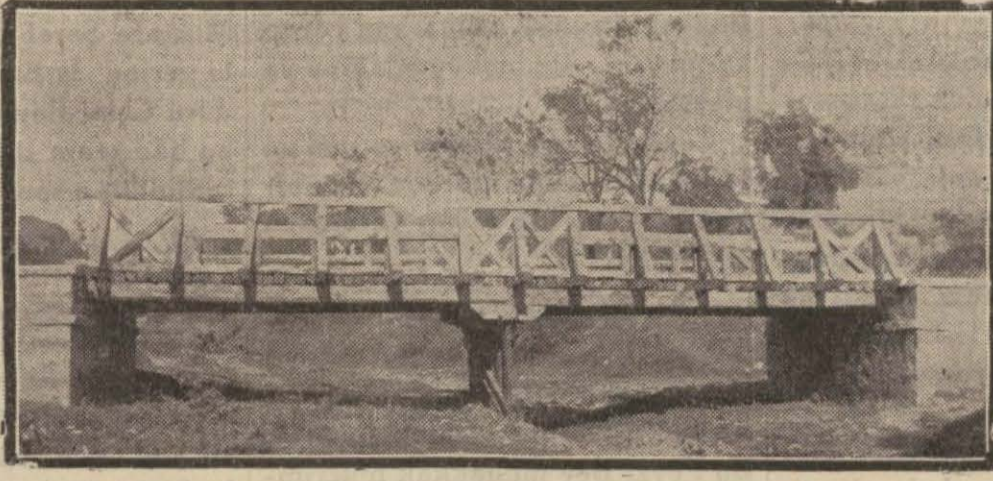
Ankarada hazırlanmakta olan plânlar ikmal edilince istasyon civarındaki arazide derhal inşaata

Aydında Nafia Faaliyeti

Yeniden yapılan veya tamir edilen yollar ve köprüler gün geçtikçe çoğalıyor

Aydin hususi muhabirimizden:

Anadolunun şirin, işlek ve ticaretgâh merkezlerinden biri olan Aydın ana şosaları, köy yolları, Aydın ovalarını yılankavi kateden Mendere nehrinin geniş sahası itibarile diğer vilayetlere nazaran Nafia işleri oldukça mühim ve çok olan bir vilâyettir. Aydın vilâyet hududu sahasının heman vasatından ve şimalden cenube doğru kateden şimendifer hattına amut olan şosa ve yollar oldukça muntazam olmakla beraber tamiratına da ihtimam olunmaktadır. Şimendifer hattına muvazi olan ve bilhassa İzmir - Nazilli yolu pek eskidenberi ihmal edilmiş

Aydın - Karapınar köprülerinden biri

olması hasebile bugün pek çok gayret ve tamire muhtaçtır. Yeni senenin programında bu ehemmiyet nazarı dikkate alınmış, bu yolun da tamiri kararlaştırılmıştır. Vilâyet hududu dahilinde dört betonarme ve 425 tane de ahşap köprü vardır. Adedi dört yüzü geçen bu ahşap köprülerin seneden seneye tamiri için vilâyet Nafia bütçesinin mühim bir kısmını bu işe sarfetmek me-

buliyeti hasıl oluyor. Aydın - Muğla şosası üzerindeki köprülerin tamiri yapılmıştır. Aydın İzmir daha yaklaştıracak olan, güzel Tireden geçen ve İzmir hududuna kadar İzmir vilâyetince tamiri hitam bulan bu yolun Aydın hududu da-

hilindeve arızalı olan kısmının da etüt ve maktaları yapıldığı gibi tesviye türabiyesi de ilerlemektedir. Bundan başka Aydın pek yakınında bulunan, suyu, havası, manzarası pek meşhur olan Paşayaylası yolu da yapılmıştır. Bu yol Aydın'ın yaz mevsiminde tep-tilhava için uzaklara gitmekten kurtaracağı gibi sıhhat noktai nazarında da pek çok faidesi olacaktır.

O. S.

Fatsa — Ordu yolu

Fatsa hususi muhabirimizden :

İki ay evvel başlanan Fatsa — Ordu yolu dün hitam buldu. Vali Nazif Bey kendi eserinin üzerinden ilk defa geçerek Fatsalıların sevinç ve tebrikleri arasında refakatinde Nafia müfettişi Şefik, Vilâyet başmühendisi Nevres, jandarma kumandanı Tahsin Beylerle birlikte dün buraya geldi.

Fatsalılar başarılan büyük işten doğan heyecan ve şükranlarını, söylerlerken vali bey mahviyet ve tevazu göstererek tebrik ve takdire köylünün lâyık olduğunu, bu imanı cümhuriyetin feyzinden alan köylüye teşekkür edilmesini söylüyor, vilâyeti yakında bu medeni şeritlerle çerçiveliyeceğini de ilâve ediyordu.

Yol 70 kilometre uzunluğunda başlanacaktır.

Fabrikanın iki bin amele kullanacağı ve mevaddı iptidaiyesinin Adanadan geleceği; Adana pamuklarının ıslahı için de Ziraat Vekâletinin hususi bir ehemmiyet atfedeceği haber verilmektedir.

Kayserililer bu kaput, bez fabrikasının açılmasını temin ettikten sonra şimdi bütün arzular şeker fabrikasının da burada kurulmasında müttefik ve musırdır.

Bilhassa pancar zeriyesi için pek müsait olan bu topraklarda bir şeker fabrikasının yükselmesi hararetle temenni ediliyor. Ticaret, ziraat odalarının Halk fırkasının raporları uzun tetkiklere istinat ediyor. Bilhassa bu muhitin hayat ucuzluğu ve fakir tabakanın geçinmesi için amele hayatına çok müsait olduğu, aynı zamanda halkın hiç bir taraf ahalisine benzemiyen zekâ ve çalışkanlığa malik olduğu zikredilmektedir.

Şeker fabrikası ve pancar zeriyesi için Sivasın şayanı tercih olduğunu Sivaslılar iddia etmekte ise de pancarların 160 — 190 gün-

dur. Çok arızalı araziden geçmektedir. Köylünün çapasile yapılmış, köylünün elile tekemmül ettirilmiştir.

M. B.

Mardinde bir facia

Mardin hususi muhabirimizden:

Mardinin çok eski kalesinden yuvarlanan büyük bir taş burada Milli zadelerin evine isabet ederek avluda annesile beraber bulunan on dört yaşında bir gencin kol ve ayaklarını parçalamıştır. Hastaneyeye nakledilen genç bir, iki saat sonra ölmüştür.

Emsaline bir çok defalar daha tesadüf edilen bu faciaların önünü almak için Belediye reisi Yahya Beyin nazarı dikkatini celp ederiz.

de yetiştiği ve sıfır dereci hararete donduğu malûm olduğuna göre; Sıvasın daha yüksek rakımlı olması dolayısıyla Mayıs ve Teşrinlerde hararetin sıfıra düşmesi sebebiyle bu mntakanın pancar ekilmesine müsait olmadığında ziraatçiler ısrar ediyor.

Bu hususta Rus heyetine izahat verilirken bir kaç pancar nümunesi gösterilmiş ve gözlerinin önünde tartılmış, mütehasısalar bir pancarın dokuz okko geldiğini hayretle görmüşlerdir.

Ancak mütehasısalar, bu pancarların şeker pancarı olmadığından terkinde az miktarda şeker mevcut olduğunu, bunların tahlil ettirilmesini, ayrıca yeni cins tohumlar getirilerek bu topraklarda şeker pancarı tatbikatı yapılmasını tavsiye etmişlerdir.

Heyet, gezdikleri Bünyan şelâlelerini; iplik, trikotaj fabrikalarını, yeni kurulan kumaş makinelerini beğenmişler; elektrik fabrikasından bin beş yüz beygirlik kuvvei muharrike alınırsa yeni açılacak fabrikayı idareye kâfi geleceğini söylemişlerdir.

Faik

Cenup Hududumuzda

Büyük bir kaçakçı kafillesi yakalandı

Mardin hususi muhabirimizden :

Cenupan şimalde olmak üzere 4000 koya ve 100 kara sığırlı 26 kişilik Suriye teb'alı bir aşiret kafillesi 40 nci sūvari alayı 3üncü bölük K. yüzbaşı Recep Bey kumandasında - ki müfreze tarafından Viranşehirle Derik arasında pusuya düşürülerek yakalanmıştır.

Evrak Mardin Askeri İhtisas mahkemesine tevdi edilmiş ve miktarı yukarıda yazılı hayvanlar gümrükçe satışa çıkarılarak tedelleri emanete alınmıştır.

Eugün neticelenen muhakerede mezkûr hayvanatın müsaderesine ve suçluların hapis ve yedi bin küsur lira para cezasile tecziyelerine karar verilmiştir. İçlerinden altı kişi beraet etmiştir.

Müsaderede hizmetleri geçen Recep Bey ve arkadaşları kanunen nakti mükâfatla taltif edileceklerdir.

İzmirde üzüm incir piyasası

İzmir 6 (A.A) — Bugün borsada 9 kuruştan 28 kuruşa kadar 2255 çuval üzüm ve 6 kuruştan 21 kuruşa kadar 877 çuval incir satılmıştır.

Recep Bey

Adanada

Sıcaklar müthiş

Ahmet Rasimin ahinde bulunan bir gazete

Adana hususi muhabirimizden:

Kaç gündür Adana sonbaharın müthiş sıcaklarıyla karşılaşılan vaziyette bulunuyor. Harareti bir türlü 35 ten aşağı düşürmüyor. Mektepliler bu vaziyet karşısında tedrisata devam etmiyorlar. Eylülün on yedisinde orta tedrisat mektepleri açıldı. Fakat şu on beş gün içinde Adana'dan sonra ders yapıldığı görülmedi.

Çocuklar mekteplerine girmiyorlar. Bunların ortaya koyduğu meselesi mecburiyeti olan her halde yaylanın bir ay kadarı kahrilecek bugünkü sıcakların 39 derecelik hararet bir raporunu yayıldı.

Ölü hayırla yadedilmeli

Matbuatımızda yarım asrını ve nur veren üstat Ahmet Rasim Beyin ölümünü bütün İstanbul Anadolu gazeteleri bir ağıyla teessürle karşıladıklarını yazıyorlar. Hayat ve eserleri hakkında malûmat verdiler. Yalnız buradan çıkan "Yeni Adana,, gazetesinin "Kalıbrı dinlendirdi,, serlavıyla hüremetsizce bir bent yazdılar.

Bu gazetenin, halkın nazardan düşürmek istediği Ahmet Rasim, şüphesiz onun yazacağı siyeye ile bir şey kazanmayacağı bi, dedikodusu ile de bir şey kaybetmez.

Adana kız lisesi

Kaç senedir Adanada kız lisesinin açılmasını ileri sürülen müratlarına erdiler. Hattâ sene bu sütunlarda ben de bahsetmişim.

"VAKIT,, ın da bu yeni sesenin teşekküründe hizmet kat etmiştir. Bunu Adanalılar iyi biliyor ve hatırlıyorlar.

Kız lisesi hususi olarak açılmağa teşebbüs edildiği zaman kimseler bunun talebe bulamaçından korkmuşlardı.

bu işi azimle başarmaya çalışırsa her ne pahasına olursa olsun cakkaldı. İcap ederse madem dakârlığa da katlanacaklardı. Hattâ bazı muallimler, bu sesinde müessesenin yaşaması için payıdar olması için yeni ders bile okutacaklardı.

kadar derinden kavranılan ve nimsenilen lisenin açılmaması için hiç bir sebep yoktu.

Maarif Vekâleti bu yeni resmi müesseseleri arasında makla pek isabet etmiştir.

Bu hafta içerisinde müesseselerin kadrosu mektebe tebliğ edilmiş bulunacaktır. Lise, orta ve mekteplerinin muallim kadrolarından istifade edilecektir.

Bütün sınıfların teşekkürle leniyor. Civar vilâyetlerden de dilemek için müracaatlar vakti maktadır. Bugünkü kayıt bulunmuştur.

Lisenin müdürlüğünü şimdiki vekâleten erkek lisesi müdürü lim Bey ifa etmektedir.

SPOR

Güreş Hareketleri

Balkanlılarla karşılaşmamız çok heyecanlı olacak

Hükümetçe Los Angeles olimpiyatlarına iştirakimizin muvafık görülmemesi üzerine, 1932 senesindeki beynelmül güreş teması ihtimalimiz ancak Atınada icra edileceği ilân olunan Balkan güreşlerine inhisar etmiştir. Hükümetimiz, prensip itibarile, evvelâ Balkan temaslarını kabul etti için milli takımımız bu mühim müsabakalara büyük bir gayretle hazırlanmıştır. Yunan spor teşkilâtının son dakikada müsabakaları idare için tahsisatı olmadığını bildirmesi üzerine yegâne beynelmül temas ihtimalimiz de koybolmuş oluyordu; sporla en büyük terakkî âmilî, muayyen bir teknik sahibi olanlar için, şüphesiz ki, müsabakalardır. Fakat bu müsabakalar sırf dahili faaliyete inhisar ederse bundan büyük bir netice beklenemez.

Güreş faaliyetimiz gözönünde bulunduğulursa, İstanbulda büyük bir güreş hareketi olduğu görülür. Bilhassa üç büyük kulübümüz haftanın muayyen günlerinde güreş idmanları yaparlar. Güreş antrenörümüzün nezareti altında nazarı malûmatı olduğu gibi, tatbiki kabiliyetlerini de artırırlar. İstanbul güreşçileri, güreş hususundaki malûmatları noktalardan iki sınıfa ayrılmıştır: Tecrübeli ve tecrübesiz. Bu iki sınıf güreşçi kitlesi her üç haftada bir kendilerini müsabakalar yaparlar. Muvaffakiyet gösteren tecrübesizler, tecrübeli sınıfa terfi eder. Her sene muntaka ve Türkiye birincilikleri yapılır. Güreşçilerimizin bu çok muntazam ve ciddi faaliyetlerine rağmen şimdiye kadar nail olabildikleri teşvik ve himaye nedir?

İki olimpiyada, bir Avrupa birinciliğine iştirak, Macar ve Yunan takımlarile İstanbulda iki, Atınada bir temas. Demek oluyor ki güreşçilerimiz fennî faaliyete girdikleri 924 senesinden 932 senesine kadar üç beynelmül, üç de harici güreş teması yapmışlardır. Sekiz sene içinde altı temas!.. En fazla teşvik ve himayeye hak kazanan, yüzümüzü daima ağaran bu spor şubemiz için ne kadar küçük bir teşvik..

Balkan güreş müsabakalarının Atınada icra edilemeyeceğini nazarı itibar alan güreş federasyonu Türkiye Himayietfal Cemiyetinin yardımıle Balkan güreşlerini İstanbulda tertip etmeye düşülmüş ve bu hususta faaliyete başlamıştır. Balkan hükümetleri spor teşkilâtile vaki olan uzun temaslardan sonra Yunan - Romen ve Yugoslav takımlarının bu müsabakalara iştiraki temin edilmiştir. Müsabakalar 3 ve 5 ikinci teşrinde Beyoğlunda Maksimde yapılacaktır. Müsabakalara saat 20 de başlanacaktır.

Balkanlardan güreşlere iştirak edecek güreşçilerin listeleri henüz gelmemiştir. Bu itibarla her memleketten kaç güreşçinin geleceği hakkında sarıh bir malûmat yoktur. Ancak her memleketin tam kadro ile iştiraki ümit ediliyor.

İştirak edecek memleketlerden Yugoslavya ve Romanya ile hiç bir temasımız olmadı. Yalnız Yunanlılarla iki temas yaptık. Bunların ikisinde de galib geldik.

Yunan takımının en kıymetli güreşçisi 56 kiloda (Zervinis) dir, Zervinis kendisini 928 olimpiyatlarında göstermişti. Bu müsabakalarda dünya birincisine ufak bir sayı farkı ile mağlûp olan Zervinis geçen sene Abbas, burada büyük bir faikiyetle yendi. Zervinis Los Angeles olimpiyatlarına da iştirak etti ve oldukça iyi muvaffakiyetler kazandı.

Zervinis'den sonra tanıdığımız Yunan güreşçileri arasında 79 kiloda Zamut tekniği az fakat sağlam bir güreşçidir. Nuri ile karşılaşacak. 66 kiloda Papadakis iyi bir güreşçidir. Burada Münir ve Vefiğe mağlûp olmuştur. Yunanlıların ağır siklet getirecekleri şüphelidir.

Romen ve Yugoslav güreşçilerine gelince; bu milletlerle temas etmediğimizi yukarda söylemiştik. Ancak Romen ve Yugoslavların Yunanlılardan çok daha kuvvetli takımlarla karşımıza çıkacaklarını ümit ediyorum. Zira Romen ve Yugoslav takımlarında merkezi Avrupanın en kuvvetli güreşçileri olan Macarları görmek muhtemeldir. Romen ve Yugoslav takımında bulunan ve bu memleketler tebaasından olan Macarlar en kuvvetli rakiplerimiz olacaktır.

Güreşçilerimizi böyle kuvvetli rakipler karşısında ve kendi muhtileri içinde çarpışırken görmek çok cazip ve heyecanlı olacaktır.

Bizim takıma gelince; milli takım seçmeleri bundan iki ay evvel yapılmıştır. Fakat federasyon bu takımla çarpışacak güreşçileri ayın 14 ünde müsabakaya davet etmiştir. Hali hazırda milli takım kadrosu şudur: 56 kilo (Necip) 61 kilo (Abbas) 66 kilo Vefik, 72 kilo (Saim), 79 kilo (Nuri), 87 kilo (Mustafa) Ağır siklet müsabakası henüz intaç edilmedi.)

Ayın 14 ündeki müsabakaların neticesinde milli takımında tadilat olacak mı?.. Bu husus hakkında şöyle bir mütalea yürütebiliriz; 56 kiloda Necip, Mustafa, belki İstanbul birincisi Hikmet, Esat ve 61 den inecek olan Mehmet Ali karşılaşacaktır. Mehmet Alinin kazanmak ihtimali daha fazladır. 61 kiloyu gene Abbas muhafaza edecektir. 66 kilo: Bu siklette Münir ve Vefik birbirinin ezeli rakibidir. Bunlara bir de 72 kilodan inecek Yusuf Aslan dahil olacaktır. Kim kazanacak?.. Yusuf Aslan daha büyük bir ihtimalle bel bağlanabilir. 72 kiloda en kuvvetli iki rakip: Saim - Besir. Saimin kazanması daha kuvvetli bir ihtimaldir. 79 kloyu Nuri kolaylıkla alabilir. 87 kiloda Mustafa Faikin en kuvvetli rakibidir. Faik, geçen müsabakalarda olduğu gibi, gene yavaş ve temkinli çalışırsa zorlukla galebe çalabilir.

Ağır siklette gelince: Mehmet - Himmet - Necmi (Ankara) - Salih karşılaşacaktır. Himmetle Mehmet birbirleriyle birkaç defa karşılaşmışlar. Cesur ve atılgan güreşen kazanır. Necmi ile bunları mukayese etmek biraz zordur. Evveleminde Necminin idman vaziyetini bilmiyoruz.

Güreşçilerimize bu büyük imtihan karşısında muvaffakiyetler dileriz.

Seyfi Cenap

Güreş Federasyonu
azasından

Çukurbostan

maçları Müttefik olmayan klüpler turnuvası başladı

Gayri müttefiklerin ikinci turnuva maçlarına dün Çukurbostanda başlanıldı. İlk maç Halıcıoğlu idmanlılarıle Necmiistikballiler arasında yapıldı.

Halıcıoğulların sert ve çevik oynamalarına rağmen ilk haftaym sifıra sifırı bitti. İkinci haftaym Necmiistikballiler daha hâkim bir vaziyet aldılar ve rakiplerini sıkıştırarak sıkıştırarak oyun sonlarına doğru bir golle Halıcıoğulları yendiler.

İkinci maç, Karagümrüklülerle Kuşdililer arasında yapıldı ki dün de yazdığımız gibi Kuşdililerin Karagümrüklülerin karşısına çıkması fena bir tali neticesi idi.

Çünkü Kuşdililerin Karagümrüklüler karşısında dayanması imkânsız bir şeydi. Kendilerinden çok fazla kuvvetli olan Karagümrüklüler bu maçı sifıra karşışa beşle kazandılar. Böyle olmakla beraber diyebiliriz ki dün Kuşdili çok kuvvetli rakipleri karşısında çok güzel oynadılar, elden geldiği kadar canla başla çalıştılar, lâkin ne yapsınlar ki karşışarına çıkanlar akranları değildi.

Üçüncü maç Kurtuluş Yeniylidizlilerle Kanlıcalılar arasında oldu. Kanlıcalıların güçlü kuvvetli, atletik vücutlu gençler olmasına rağmen Kurtuluşluların kendilerinden daha usta olmaları bu maçın da Kurtuluşluların galibiyetile bitmesine sebep oldu. Kurtuluşlular rakiplerine karşı ilk devrede dört gol yaptılar. İkinci devrede Kanlıcalılar daha fazla gayrete geldiler. artık iki taraf da şimendifer gibi süratli oynamaya başladılar ve devre ortalarında Kanlıcalılar da bir gol yaptılar. Fakat çok geçmeden Kurtuluşluların santrforu yirmi dört pastan çektiği bir şutla beşinci gollerini yaptılar ve bu suretle Kurtuluşlular beşe karşı birle rakiplerini yendiler.

Bir Selânik muhteliteli geliyor

Çukurbostanda önümüzdeki cuma günü turnuva maçlarından başka Selânikten gelecek olan Selânik muhteliteli, ile de maç yapılacaktır.

Fakat bu Selânik muhteliteli geçen sene buraya gelip Galatasaray Fenerbahçe ve Pera ile maç yapmış olan Selânik muhteliteli değildir. Bu gelecek olan takım geçen seferkinden daha kuvvetli bir takımdır. Bu gelecek olan takım bu cuma ilk maçını Çukurbostanda evvelâ Karagümrüklülerle ve ikinci maçını da gene Çukurbostanda Peralılarla yapacaktır.

Bundan sonra Selânik muhteliteli öbür cumaya gene aynı sahadada (Karagümrük - Pera) muhteliteli ile de son maçını yapacaktır. Selânik muhteliteli bu çarşamba günü İstanbula gelecektir.

Türkiye birinciliği : Futbol

Istanbul : 7 - Kocaeli : 1

Kocaeli şampiyonu Adapazarı idman yurdunu tecrübesizlik yendirdi

Kocaeli ve İstanbul şampiyonları bir arada

Dün Fenerbahçe stadında Türkiye futbol birinciliğine esas olmak üzere tertip edilen İstanbul grubu birinciliği müsabakalarına başlandı.. İstanbul grubuna Kocaeli, Edirne, Bandırma ve İstanbul birincileri giriyordu.

Fakat Edirne gelmediği için meydana üç takım kalmıştır. Çekilen kur'a ilk oyunun Kocaeli ve İstanbul şampiyonları arasında yapılacağını tesbit etti. Ve dün iki takım karşılaştılar.. Kocaeli şampiyonu Adapazarı İdman yurdu takımıdır. Dün hemen ilk defa gördükleri bir sahada maç yapan Adapazarlı gençler büyük bir takdirle karşılandılar.

Gerçi maçın neticesi 1 - 7 gibi büyük bir farkla aleyhlerine neticelendi. Fakat herkes gördükü Adapazarının çalışkan çocuklarını yendiren en kuvvetli sebep tecrübesizlikleridir. Civar spor teşekküllerile pek az temas eden bir takımdan hattâ dünkü muvaffakiyetli oyun pek az beklenebilir.

Türkiye birincilikleri : Güreş

Istanbul güreşçileri kazandılar

Ankaralı güreşçilerimizin kısa bir zaman içinde gösterdikleri terakkî çok alkışlandı

Dün akşam Türkiye güreş birincilikleri de Şehzadebaşında Ferah tiyatrosunda yapıldı. Müsabakalara Ankara ve İstanbul şampiyonları giriyorlardı.

Ağır siklet müstesna olmak üzere tamamen İstanbul şampiyonları kazanarak Türkiye birincisi seçildiler.

Ankarada güreş hayatının İstanbula nazaran çok geç başlamış ve Ankaralı güreşçilerin antrenörsüz çalışmalarına rağmen gösterdikleri terakkî ve mukavemet çok takdir ediliyordu.

Neticeler şunlardı:
Filiz sikletinde Necip (İstanbul) Seyfiyi (Ankara) 3,5 dakikada, en hafifte Bedri (İstanbul) Esadı (Ankara) 3 dakikada, hafifte Münir (İstanbul) Raifi (Ankara) 2 dakikada, yarı ortada Sa-

Adapazarlıların ikinci eksiklikleri de nefes kabiliyetinin azlığı şeklinde görüldü. Birinci kısmında iyi ve serî olan ileri kısımları ikinci kısmında kımıldanamaz hale gelmişlerdi.

Bununla beraber oyunun sonuna doğru bir sayı yapmaya muvaffak oldular. Müdafaaları iyi, sol muavinleri kahir ve tecrübeli, sağ açıkları koşucu idi. Merkez muavin vasattı.. Merkez mühacimin yegâne hafif tarafı yavaşlığı idi.

İstanbulsporlulara gelince; dün İstanbul şampiyonunu da iyi bir halde bulmadık. Oyunu teknikten ziyade ferdi kabiliyet ağır basıyordu..

Maçın yirmi beş dakika sayı vermeden geçmesi bu hesapsız oyunun neticesi oldu.

Adapazarı sporcuları bugün Adapazarına dönecekler, İstanbulsporlular da yarın Bandırma şampiyonu ile karşılaşacaklardır. İstanbul şampiyonu bu maçı da kazanırsa salı günü Türkiye birinciliği müsabakalarına girmek üzere İzmir'e doğru yola çıkacaktır.

im (İstanbul) Hüseyini (Ankara) 6 dakikada, ortada Şevki (İstanbul) Selimi (Ankara) 8 dakikada, yarı ağırdada Mustafa (İstanbul) Hüsnüyü (Ankara) 3 dakikada yenmişlerdi.

Ağır siklette İstanbul şampiyonu gelmediği için Necmi (Ankara) rakipsiz Türkiye birincisi ilân edildi.

Bundan sonra, İstanbul birinciliği müsabakalarına girmemiş bulunan Çoban Mehmet pehlivanla Necmi Bey arasında hakiki bir maç yapıldı. Çoban Mehmet rakibini 5 dakikada yenerek alkışlandı..

Müsabakalardan sonra Güreş federasyon reisi Ahmet Fetgeri Bey Ankaralı güreşçilerin henüz bir senedir toplu bir halde ve he-

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

Adapazarı—İstanbul maçından bir görünüş

Beyaz Kadın ticareti

Bir kadın taciri Marsilyadan emsali nadir bulunur bir parça getirmişti

Yazan : ?

Tefrika : 21

— Şuna kısaca Fransada "Jigolo," dediğimiz yarı erkek yarı kadın süslü kuklalara benzer denizene.. Bir jigolo da sizin dediğiniz şekildedir.

— Evet fakat Arjantinli namussuz bir jigolodur. Günün birisinde ziyaret ettiği evlerden seçtiği kadını ayarlar ve kendi hesabına işletmeye başlar. Başkaları yol masrafını vermiş, ama çıkarılmak için türlü zahmetlere katlanmıştır. O hazır konar. İşin yalnız kâr tarafını kendisine tahsis eder.

Jaklaroz bu sözleri söylerken o kadar heyecana gelmiştir ki, sesi titriyor, nihayet tavsifini bitirmek için şu şairane tabirleri göz süzerek ilâve ediyor:

— Böyle ormanlarımızdaki kuğu kuşu da başkaları tarafından bin müşkülâtla tesis edilmiş olan yuvayı çalarak onları zarara sokar!.. Ne güzel mevzu değil mi? Soğuk kadın taciri.. Maamafih Jaklarozun şiire istidadi pek büyük değildir. Onun için işi uzatmaz. Yalnız, gene Kreolenin lâfına dönünce gözlerini hiddetle kan burur. O kiraz ağacındaki meyveleri yemiye hücum eden kuşları pusuda bekliyerek saçma ile öldürmeye savaşan bir köylü gibi muhakeme ediyor. Fakat müdafaası icap edince insan içini kaplıyan hiddet ve şiddet onun mütalealarına hâkimdir. Dedim ya; en amansız düşmanları onlar!

— Size olmuş bir hâdise anlatcağım. Bundan dört sene kadar evveldi.. Evet 1928 de.. Antuan isminde bir kadın taciri buraya yerleşmişti. Marsilyadan emsali nadir bulunur bir parça getirmişti. Şehrin en süslü kazısına yerleştiği kadın her gün ağırlığına para kazanıyordu. Günün birinde bir Arjantinli kadın taciri yolunu bularak kadını kandırır, kaçırdı. Fakat Antuan böyle muamelelere tahammül edecek cins-Eks mahkemesince idama mahuten değildi düşününüz gıyaben kûm edilmiş bir cani kızınca hiç bir şeye aldırmayan biri. Kadının kaçırıldığını görünce ne yapıp yapıp parak intikam almıya yemin etti. Evet kadını tekrar alacaktı yahut.. Anlarsınız ya! Filhakika es-

kisi gibi başı boş gezmeyi bıraktı. Gece gündüz Arjantin'in muhtelif mahallerini dolaşıyor. "Lavalı," den "Koryentese," "Sarmiyento," dan "Kangalo," ya, "Töküman," dan "Viyamonte," ye gidiyor "Malpu," yu Tomeraldıyı, Floridayı dolaşıyordu. Barlara girer, kadınlara isticvap eder, her yeri gözetlerdi. Üç ay boş yere araştırır. Kadını kaçıran adam bir türlü meydana çıkmıyordu. Bir akşam gene taharriyat yapmak için dolaşırken "Töküman," sokağının bir barında bir adam gördü. Evet gördüğü bu adam Kreolonun ta kendisi idi. Barın bir köşesinde oturmuş rahat rahat bir çekiştiriyordu. Antuan bir sıçrayışta kahvenin eşğini aştı. Garsonları müşterileri sağa sola devirerek Arjantinli kadın tacirinin önüne geldi. Revolverini heyecansız bir tavırla çıkardı. Bir kurşunla herifi yere serdi. Sonra halkın korkusundan istifade ederek dışarı çıktı ve rahatça evine gitti. Meselenin ört bas edilmesini de baba Domingo temin etti. İşte bu heriflerden böyle intikam almalı. Mesleğin şerefini berbat eden hirsızların hepsi gebermeli! Size daha bunun gibi nice vak'alar anlatabilirim. Fakat başımızı ağrıtmıyayım. Yalnız şunu bilin ki, Kreolodan daha müthiş bir düşmanımız daha vardır?

— O da kim?

— Kim olacak bizzat müşterilerimiz. Büenos Ayreste en küçük memurun bile, en az ücretli bir mağaza hizmetçisinin bile ipek gömleği, ipek çorapları, son moda elbisesi, ölçü ile ismarlama ayakkabısı vardır. Bunların hepsi kazılara uğrarlar. Orada kırılır. Kadınlara kandırma muvafak olurlar. Bütün kadınlar istikbali düşünmeyecek derecede kısa görüşlü oluyor. Onlar bu züppelere kaçıyorlar. Züppeler bir müddet onları hususî surette kapattıktan sonra işletmeye başlıyorlar. Hem de ne şeraitle bilerseniz! Ve Jaklaroz şu felsefi mütalea ile sözlerini bitirdi:

— Emin olunuz, mösyö her meslekte en muzır mahlûklar amatörlerdir. Onlar mesleklerin yarısıdır!..

(Devamı var)

Tutankamenin mirasçısı

KAHIRE, (Hususî) — Senelerdenberi, muhtelif makamlara, Firavn Totankamonun hakiki varisi olduğuna dair elindeki bir çok vesaikle müracaat eden bir Kıpti, Firavnın merazından çıkarılan hazinelerin kendisine verilmesi lâzım geldiğini iddia etmekteydi. Bu Kıpti müracaat ettiği makamlardan müsbet bir cevap alamayınca nihayet Gandinin arzularını yaptırabilmek için müracaat ettiği usule başvurdu. Kıpti kendisinin Firavn Totankamonun varisi olduğunu şayet bu iddiası dinlenmeyecek ve hazineler kendisine teslim edilmeyecek olursa Firavnın vefatı gününe tesadüf eden 11 Teşrinievvelden itibaren açıklı grevine başlayacağını ilân etti. Kıpti açıklı grevinde yalnız su, tuz ve şekerler karışık su içecektir.

nüz imkân bulunup antrenörün Ankaraya gönderilmemesi dolayısıyla, antrenörsüz çalıştıklarını, böyle olduğu halde senelerdenberi toplu bir halde çalışan, muhtelif temalar yapan, antrenörün nezareti altında yetişen İstanbullu güreşçilere karşı gösterdikleri kudret ve mukavemetin çok takdire değer olduğunu işaret etti ve güreşçilerle beraber uzun uzun alkışlandı..

Nihayet Türkiye birinciliği ile ikinciliğini kazanan İstanbul ve Ankara şampiyonlarına madalyalar verildi.

Dün öğrendiğimize göre Ankaralı güreşçilerden en çok takdiri ve antrenörün dikkatini celp eden Hüseyin Bey olmuştur. Çünkü güreş âleminin en sayılı kuvvetlerinden birisi olan Saim Bey'e altı dakika meharetle dayanmıştır. Halbuki Saime Olimpiyatlarda Yugoslavya şampiyonu ancak 3—4 dakika mukavemet edebiliyordu.

Kurultay ve Ermeniler

Bir ermeni gazetesinin makalesi

Ermenice "Arvelk," gazetesinin bir başmakalede atideki mütaleaları yazıyor.

"Altı yüzden fazla Türk ilim adamları Türk dilinin yabancı kelimelerden temizlenmesi ve ahalinin anlayabileceği bir şekle sokulması için irat edilen nutukları takip ettiler. Vaktile müstebit padişahlara sahne olan Dolmabahçe sarayının o muhteşem salonunda, milletin azaları, kendi evlâdının verdiği işaret üzerine,, Türk dilini esaretten kurtarmak için müzakereatta bulundu, ve Türk milletinin büyük rehberi de bu müzakereatı dinleyici sıfatile her gün takip etti.

Dil Kurultayının içtimaa başladığı zaman söylendiği veçhile, her dinden ve cinsten Türkler bu kurultaya aza olabilirler. Ermeniler, rumlar ve musevilerden bir çok kimseler Türk yurttaşı sıfatile buna iştirak ettiler. Ermeniler bu defa dahi ispat ettiler ki, mazide olduğu gibi şimdi de memleketin terakkiyatı için atılan adımlardan hissesiz kalmak istemezler, ve bu hissini sevkiledir ki filoloji ve etnografi ilimlerinde derin malûmatı olan Agop Martayan Ef. Sofyadan İstanbula geldi, ve Türk dilinin menşei hakkında Kurultayda okuduğu tezi herkesin takdir ve hayretine mazhar oldu.

Ermeni unsurunun dolayısıyla kazandığı bu teveccüh hislerine halel gelmeyecekti, eğer ki Kurultayın diğer iki ermeni azası sükutun altnı olduğunu hatırdan çıkarmasalar.

Kıymetli taş nereye gitti ?

BERGAMA, 6 (Hususî) — Bergama harabelerindeki asarı âtikadan pek kıymetli bir taş ortadan kaybolmuştur.

Şüphe üzerine Bergamada 575 kadar ev arandı. Fakat taş bulunamadı. Taşın tarihi eserleri çaldıran bir şebeke tarafından yok edildiği ve harice kaçırıldığı tahmin edilmektedir. Tahkikata devam edilmektedir.

Öldüren ilâç

İlgün, 6 (Hususî) — Argüt hanı nabiyesine tabi Pendik köyünden Bekirin karısı Melek ishaliini durdurmak için bir ilâç içmiş, yarım saat sonra ölmüştür.

Yunan elmaları Mısır'a giremedi

ISKENDERİYE, (Hususî) — Yunanistandan gelen 600 sandık elmanın, gümrükte ziraat nezareti murahasının raporu üzerine Mısır'a ithaline müsaade edilmemiş, ve Yunan sefaretinin, yaptığı teşebbüsler fayda vermemiş, elmalar Yunanistana iade edilmiştir.

Gene Yunanistandan gelen 300 sepet ayvanın bu defaya mahsus olmak ve yalnız reçel yapılmak üzere ithaline müsaade edilmiştir.

Bu meyvaların kabul edilmesine sebep üzerlerinde hastalık mikrapları bulunmasıdır.

İçkiden ne beklerler ?

Ne için içerler ?

Murtaza Ef. rast gelenle hırlaşma için içiyormuş !

Evvelâ tatlı tatlı tıraş — Sonra kafa ritmek — Sonra maraza — Daha sonra dayak faslı ..

— Ben şununla bununla hır çıkarmak için içerim. İçdimmi, muhakkak rast gelene çatarım. Hayır efendim, yanlış söyledim, çatmam. Takılırım. Yani adamcağızı evvelâ tatlı tarafından tıraşa başlar, dakikalarca başını ağrıtır, sabrını tüketir, nihayet herifi zorla zıyanadan çıkarır, ağzını açtırırım:

— Ey, yeter artık yahu, kes! Sade seni mi dinliyeceğiz? Kafa bu be!

Ben yine aldırmam, yine abuk sabuk ağzıma geleni söylerim, derken efendim, bir de bakarım, karşıdaki hiddetle güler:

— Haydi defol şuradan bene sulu şeymisin sen be!

Tabii, bende karşı gelirim:

— Sulu sensin, ağzını topl!

— Toplamasam ne olacak?

— Ölüğün görü olacak! Çek arabanı diyorum sana buradan, bıyar ağı!

Bu "bıyar ağı," sözü bana pek ağır gelir, bunun üzerine herifin gırtlığına yapışmak için hemen üzerine atılır ve...

— Ve güzelce pataklarsın değil mi?

— Artık baht işi! Ya beni onu pataklarım, yahut o beni mazerler!

— Bu, iyimi sanki? İnsan rakıyı şununla bununla maraza çıkarıp düşüşmek için mi içer ?

— Abenim efendim? Ben esasta katiyen marazacı, hırcı, gürcü bir adam değilim... Ben muhabbet aşkılıyım... Karşıdaki kim olursa olsun, birkaç tane yuvarlayınca derhâl onu kendime ahbap farzedip yanına sokulur ve tatlı tarafından konuşmaya başlarım. Ne yapayım ki adımız birkere tıraşçıya, suluya, hırcıya çıkmış! Yoksa kavga benim neyime, düşüş neyime!

Meselâ bakın şimdi sizinle tatlı tatlı konuşuyor, muhabbet ediyoruz değil mi? Aramızda hır çıkıyor mu? neyleyim ki içtikten sonra benim sözlerim karşıdakilere tıraş geliyor, sululuk geliyor. İnsanın bir kere adı, sanı çıkmıya görsün yoksa!

İşittigiime göre siz, hemen her akşam bu yüzden bir iki kişiye maraza çıkarır dövüşürmüşünüz, öyle mi?

— Bir iki değil, bazı geceler beş altı kişiyi de bulur.

— Peki, yapmasamız o'maz mı, mademki sözleriniz herkese batıyor, siz de kafa dumanlı iken kimsenin yanına sokulmayın, kimse ile görüşmeyin!

— Bu elde değil abenim efendim! Elde değil! Size çok tuhaf bir şey söyleyeyim mi? Ez kaza bir gecelik kavga, gürültü etmeden, dayak yemeden, şey pardon dövüşmeden evc girecek olsam, o gece kabil değil, gözüme uyku girmez.

— Akşamları ne kadar içerirsiniz?

— Ben efendim, şimdiye kadar ömrümdede tam bir ölçü tutmadım

amma, her halde onbeş dübleden aşağı çekmem!

Alâ!! Söylediğiniz marazacı kaçınıcı dübleden sonra başı bir o

— Dokuzdan, ondan sonra başı bir o

— Ne zamandauberi içerir kendisi

— Şimdi kırk beş yaşta olduğuma göre demek ki et, h

yaşım danberi ziftlenirim! Sade akşamları mı içerirsiniz, yoksa gündüzleri de içerirsiniz?

— Eh! Arasına gündüzleri de içeririm!

— Yüzünüzün üzerinde siyah bere nedir?

— Evvelisi akşamın yarı Herif benden dayak yiyen anlayınca, tuttu, kaşla gözde sında önümdeki kadehi hızla burnumun üstüne

— Demek içkiyi, siz onunla, bununla hırlaşma içerirsiniz?

— öyle diyelim de sun.. Ah Beyim ahl Bey evvelce çok başka şeyler içerdim, içkiyi kendime tağı sanırdım, içkiden hayallar bekler, hoş tuttuttu, bizi bu hale koydu işte böylece elâlem

olduk!

— Bari bıraksanız!

— Bırakamam!

— Azaltsanız!

— Azaltamam!

— Evinizde içseniz!

— İçemem!

— Ne için?

— Ne için olacak?

— Evde kimden yersin?

— Karıdan!

Osman

İtalya ve Yugoslavya

Londra 7 (A.A.) — Dan

gazetesine Romadan

"Fransada yeni istikrar

imkânsızlığına binaen Yug

kralı bir taraftan İtalya

goslavya arasındaki mü

kuvvetlendirmek ve diğ

tan ticarî bir uzlaşma

getirmek üzere Romaya

larından Filiayi gönder

Bu karar İtalyan gümr

felerinde yapılan tabii

İtalyan dövizlerinin i

tenzilât net'cesi olarak

lavyanın İtalyaya i

den güne azalması üz

edilmiştir. "

Ermeniler hakkında bir karar

Ermenice gazetelerin

malûmata göre hüküm

Türkiye Ermenilerinin

Katoğikosunun intihabı

kini mennetmesi üz

Karabet Ef. ile Amerika

Karakin Ef. Açmiyazine

ten vaz geçmişlerdir.

Askerî Bahisler

Asrî ordu nedir, nasıl olmalıdır?

le sele tehzizat işi, yani silâhların, mühimmatın mükemmel olmasıdır

Asrî bir ordu nedir? Kelime- en geniş manasile kendisin- beklenen işi yapmaya yani bunun için de her dakika bir ordu demektir.

Asrî kelimesinin hatıra, ordu- kendisinden istenilen vaz- görebilmesi için unsurlarına et, hareket kabiliyeti ve sfaza tertibatı temin edecek fenni vasıtalarla mücehhez olması lâzımgelir.

Hakika, bu en başta gelen atıyaştır. Son harp ile de- nunu isbat etmiş olan tec- ehemmiyeti münakaşa ka- etmez bir ihtiyaştır. Eu ih- fennin terakkisi ile gün- ke artıyor ve hergün daha kabiliyetler gösteriyor.

Asrî eskiden olduğu gibi kıymetini inkâr etmek değildir. Zira, böyle bir kanlı mağlubiyetlere mey- verebilir. Asrî bir orduda, zatin büyük bir yeri o'masıdır.

Asrî hususta yapılacak gayret- başlıca iki noktai nazara velâ, elde mevcut tehzizat güşülür. Başkasına hücum niyetinde bulunan bir mil- çap ettiği zaman, lâzım olan atı elde edebilmesi ile, bir e çıkarmamağa karar ver- bir milletin vaziyeti aynı dir. Sulhperver milletin si- rı zamana hâkim değildir. an şu netice çıkar ki, daima

Asrî yani daima tecrübeleri aş tehzizata sahip ve malik ziyette bulunması icap eder. c ihtiyaca cevap verecek şekilde bulunmak, pratik temin eder. Bazı zaman- bu vaziyet alelâde gibi bebilir, ve bir tehzizatın lanması ile yapılması ara- ki zamanda, bir yenisi ilir düşüncesi de vardır

Asrî tehlike zamanında eli oş kalmamak için, ilk hattı eti takip zaruridir.

İyi tehzizat
Asrî tehzizatın esas en iyi tehzizata olabilmektir ve bütün me- e buradadır. Bu mesele, yeni silâhlar icat etmeye terakkisini takip ederek eler temine matuf hayali rmalarla halledilmiş olmaz. enin halli hücumda olduğu müdafaada da ordunun tini en yüksek bir şekilde ettirebilecek, bilhassa, et ve hareket kabiliyeti lecek vasıtalarla tehziz et- çalısmakla kabildir.

Asrî besiz birçok konbinezon ve bunlar bir hayli güç- çıkarır. Zira ekseriya, bu nezonlar birbirlerine zit- Bunların hepsini tetkik tatbiki için, para ve mü- at meselesini göz önünde lürmek lâzımdır.

Asrî ede, orduya kabul edile- eylere mahsus para ile,

tecrübe ve tetkikata tahsis edi- lecek parayı, münasip bir şekil- de ayırmak icap eder. Birinci işe verilecek tahsisatla, seferber edilen kıt'ata derhal muhtelif tehzizatı tedarik edilir. Yalnız bu, sadece orduların hattı harba girdikleri zaman için lâzım olan tehzizat için değil, fakat fabri- kaların en yüksek verimlerini temin edecek zamana kadar da sarfo'unacaktır; diğer tahsisat ise, şahsî ihtiralar ve tecrübeler içindir.

Bu sahada, taharriyat ve ihtiralar aleyhine olarak, külliyetli bir şekilde, hoş giden bir tehzizatı ismarlamamak doğru ol- maz. Buna mukabil, taharriyat ve ihtiraları ilerletmek ve bu suretle, güya daha mükem- mel bir şekilde bir tehzizat elde etmek ümidile aksini yap- mak da doğru o'maz. Bunlar, birbirlerine bağlı meselelerdir ve, birisini ötekine tercih için kat'i bir şey söylenemez, maa- mafih, bazı hadiseler, birisine tercih hakkı verdirebilir.

Bu işin ilk kısmı için, teşki- lâtçı, yapıcı, ve o günün sınaî vasıtalarının verdikleri en büyük kabiliyetlerden istifade edebile- cek, zeki kimseler çalışmalı ve orduya icap eden tehzizatı tem- in etmelidir.

Eunların yanında ise yaratıcı- lar, muhterilerin, âlimlerin, hat- ta en cüretkâr düşünce sahiple- rinin fikirlerini tetkik ederler, istikbalin tehzizatı hakkında fi- kirler edinerek onları hazırlar- lar.

Kumandanlığın iyi idaresi
Eunlar, birbirlerine elzem un- surlardır. Kumandanlığın iyi bir surette idaresi altında bunların teşriki mesaisi, orduya asrî bir tehzizat temin eder.

Fakat bu maddî kuvvetleri insanlar kullanacaklardır. Bunun için, bu adamların manevî kuv- vetleri, harp cephesinde, makine en yüksek kabiliyetini verdire- mezse, bu kuvvetlerin kıymeti hiçe inebilirler.

Şimdi, orduya, belki eskiden olduğundan daha fazla bir su- rette ilim ve yürek sahibi şefler lâzımdır.

Ordu, aynı zamanda bedenî, teknik ve manevî kuvvetleri, her sınıfında mükemmel bir surette yetiştirilmiş, bilgili unsurlardan mahrum olamaz.

Bugün, kıtalar, eskiye nisbe- ten kısaltılmış bir hizmeti aske- riye müddetinde verilecek talim ve terbiye o kadar muhtelifdir ki, muallim efrat ve zabitan için eskiden daha fazla bir fedakâr- lık yapmak lâzımdır.

Asrî tehzizata sahip olmıyan ordu, karşısındaki ile müsavî bir surette döğüşemez. Bununla be- raber, asrî tehzizata sahip olup da, eski askerlik, vatanperverlik, cesaret, itaat gibi kıymetlerden mahrum olursa, gene mağlûp o'ur. Zira, bu meziyetler de, bu gün, şimdiye kadar hiç olmadı- ğından daha büyük ve kıymetli birer unsurdur.

Fransa erkânı harbiye reisi General Veygand

Komşumuz

Iran hükûmeti
Avrupaya askerî bir
heyet gönderiyor

Iran harbiye nezareti, bir as- kerî heyetin Avrupada tetkik seyahatine çıkmasını kararlaştır- mıştır.

Bu heyette, Iran ordusunun en güzide zabıtlarından yirmi erkânı harp zabiti bulunacaktır. Heyet, Avrupanın başlıca şehir- lerini ziyaret edecek, askerî sa- hadaki terakkileri yakından tet- kik edecektir.

Heyet, memlekete döndükten sonra, tetkikat neticelerine göre Iran ordusu şimdikinden daha mükemmel bir şekle getirilecek- tir.

Inhisar idaresi ve açıkta bırakılan memurlar

Akhisar hususî muhabirimizden:

Inhisarların tevhidî münasebe- tile buradaki şubede beş kişilik bir tasarruf yapılmıştır. Tasfiyeye tabi tutulan bu memurlara mem- leketlerine gitmek üzere harcırah verilecektir.

Fakat verilecek harcırah için harcırahı alacak memur bir kefil gösterecek, şayet harcırahı alıp da memleketine gitmezse bu aldığı harcırahı iade edecekmiş. Tasfi- yeye uğrıyan memurlar arasında Kırkralaeline gidecek bir genç efendi var.. Memeleketin son gün lerde doğduğu buhrandan mü- tevellit halkın yekdiğerine bir iti- matsızlığı var.. Değil bir yabancı- ya, bir yerliye kefil olmamakta- dr.

Nerede kaldı ki Tütün inhisar- rında bir kaç ay memurluk yap- tıktan sonra tasfiyeye tabi tutul-muş bir kimse kefil bulabilsin ve bulamıyor.. Zavallı adam bucala- yıp duruyor. Bu usul yanlıştr.

Mademki harcırah almak o a- damın hakkıdır.. Farzedelim ki o adam Kırklareline kadar gittikten sonra Akhisara gelse buna inhisar idaresi bir şey söylemek hakkını haiz olmadığı gibi harcırahını ver- dikten sonra gitti mi gitmedi mi diye bu memuru böyle bir kayitle mukayyet tutması da doğru de- ğildir.

Hiç bir taksiri olmıyarak bü- çenin müsaadesizliği noktasından böyle tasfiyeye tabi tutulan me- murlarına son bir yardım olmak üzere inhisar idaresinin bu kefilî istemek işinden vaz geçmesi pek muvafık olur .

Akhisarlı Asım

Aşiretler iskân ediliyor

SILIFKE, 6 (Hususî) — İçel vilâyeti dahilinde aşiretlerin iskânına ehemmiyetle devam edil- mektedir. Silifkenin Erdimli, Ko- ca Hasanlı, Yağda, Kuyuncu Çiriş aşiretlerinin Erdimli çifliğinde iskânları için muamele ikmal edil- miştir. Çifliğin satın alma mu- melesi neticelenmek üzeredir. Bu- rada üç yüz elli hanelik bir köy tes- sis edilecektir.

Keza Boynu inceli, Tıtar, Kara dedeli, Türkmenli, Kabasakal aşi- retlerinin iskân muameleleri bit- mek üzeredir.

Mut kazasında kara dene aşi- retinin iskân muamelesi bitmiştir.

Çok doğru bir iddia

Erkeğin hayatında en büyük rolü, ilk sevdiği kadın oynar

Yaratıcı kudret sahibi erkekle- rin ibda kabiliyetleri üzerinde ka- dınların büyük tesirleri olduğu, onların bu husustaki kabiliyetle- rinin inkişafında mühim rol oynadıkları, hemen her vesile ile mev- zuu bahsölur. Güzel san'atlar sa- hasında birer varlık teşkil eden- lerden çoğunun bu tesir altında mükemmelleşen eserler vücade getirdikleri, umumiyetle bir haki- kat olarak kabul edilmiştir. Bun- ların hayatı tetkik olununca, ekse- riyetle kadın simalarile karşılaş- ılır.

Fakat, acaba asıl rolü, en bü- yük rolü hangi kadın oynar? Ya- ni erkeğin geçirdiği hayatın han- gi safhasında karşılaştığı ve sev- diği kadın?

Bunu tetkik eden bir Alman ruhiyat mütehasssı, şu cevabı ve riyor:

— Erkeğin ilk karşılaştığı ve sevdiği kadın. O, asla unutul- maz.

Bu mülahazayı teyit yollu mi- saller ileri sürüyor. Bu arada şö- yle diyor:

“Büyük edip Göte son zamanın da ilk sevdiği kadın olan Lili Şö- nemanı düşünüyordu. “Benim de-

rinden ve hakikaten sevdiğim ilk kadın, odur. Son kadın olduğuna da söyleyebilirim. Bütün ömrüm - ce gösterdiğim temayüller, o ilk sevgimle mukayese edilince, pek sathi kalır. Ben, saadete hiçbir za- man o zamanki kadar yakın ol- madım.., Bunlar, Götenin sözleri- dir.

Bu gün pek az kimse, hayatta “Tek büyük aşk,, geçirilebileceği şeklindeki romantik görüşü be- nimliyor. Bir çok kimse, sevgi sa- hasının hudutsuz olduğu ve mes- ut etmiyen bir sevgiden saadet ge- tiren bir sevgiye intikal edilebile- ceği kanaatindedir. Şu halde?.. İnsan, çok derin ve kuvvetli ola- rak yalnız bir defa mı sever, yok- sa bir çok defa mı? İşte mesele budur. Tabii burada sevgiden maksat, hakiki, tam bir sevgidir. Sevgi zannedilen gelip geçici, sat- hi temayüller değil!

Biz, bir defa severiz ve aynı zamanda bir çok defa! Bu tenaku zu nasıl telif etmeli?. Şöyle: bü- tün yaşadığımız müddetçe sevdiğimiz sevdiğimizimiz hep aynı şey- dir. Sevdiğimiz, içimizde duydu- ğumuz, yaşattığımız, tahayyül et- tiğimiz sevgidir!

Trakya'daki Türklerin başına musal- lat edilen 150 likler

Dede ağaçta eşraftan Hacı Mahmut ağa zade Hacı Hüseyin, Halil, Emin Hoca, İsmail, Adem, muallim Mehmet Kâmil, Hamit, Mehmet efendiler İskeçede çıkan Trakya gazetesine çok acıklı bir mektup göndermişlerdir. Bu mek- tupta deniliyor ki:

“Dede ağaç cemaati islâmiyesi- nin 80.000 drahmilik varidatı Türkiyeden firar etmiş Adapa- zarlı Çerkes İsmail Hakkı ismin- de birisinin elindedir.

Bu adam 929 senesinin 15 Ey- lülünde Dede ağaç cemaatinin re- is ve azasız bulunduğu bir sırada sabık mutasarrıf Çatanos tarafın- dan başımıza getirilmiştir. Cema- at riyasetine bu firarînin getiril- mesi üzerine azalar bu adamın emrini dinlememişler ve neticede cemaat dairesinden zorla atılmış- lardır. O zamandanberi cemaat dairesi azasız kalmış ve bu firarî Çerkes te evkafın icarları ile dai- renin varidatını istediği gibi sar- fetmektedir.

Bu adam cemaat dairesini bir tiyatro ve otel haline getirmiştir. Sabahlara kadar ut, keman çal- narak eğlence devam etmektedir. Bu firarî üç gün evvel karısını Adapazarına yolladı ve gözünde gözlük, elinde baston Apostolon kahvesi önüne gelerek:

— Bana hiç kimse bir şey ya- pamaz, beni kimse camattan çık- ramaz. Ben Türkiyede kılıç salladım ve bir çok Türkleri kılıçtan geçirdim diye ağzından salyalar saçarak bağırdı.

Türk cemaat mektebi parasız- lık yüzünden kapanmıştır. Çünkü

tahsisatı firai Çerkes yemektir. Cenaze olduğu zaman cemaat sandığından yardım yapılam- makta ve cenaze fakir olursa gün- lerce beklemektedir. Bütün bun- lar yetişmiyormuş gibi Gümölcü- neden gelen Türkiye firarîlerin- den işeci Hasan da cemaat dai- resine yerleşmiştir. Cemaat oda- ları bu gibi şahıslarla doludur. Bu hal artık canımıza tak dedi. Muhtelif makamlara müracaat et- tik, şikâyetlerimiz nazarı dikkate alınmadı. Bir çok halk kafile ha- linde Dede ağaçtan pasaportsuz olarak Türkiyeye kaçıyorlar. Hü- kûmetin nazarı dikkatini celbe- deriz. Hal böyle giderse biz de gideceğiz. Dede ağacın firarî mültecilerden kurtarılmasını isti- yor:

Bigada bir cinayet

BİGA, (Hususî) — Biga tüc- carlarından İbrahim ağa zade İsmet ve fabrikatör İslâm zade Os- man Efendiler Dayıoğlu dutluğuna gezmiye gitmişler, orada terzi çırağı Mustafaya raslayıp araları- na almak istemişlerdir.

Mustafa her iki adamın da ken- di hakkında fena fikir besledikle- rini hissettiği için bu teklifi red- detmiş, fakat Osman ve İsmet Efendiler Mustafayı yakalamak istemişlerdir. Neticede Mustafa bıçağına sarılmış, ikisini de yara- lamış ve kaçmıştır. İsmet Ef. öl- müştür. Osman Ef.nin yarası a- ğırdır. Katil Mustafa yakalanmış- tir.

Kurultayda Ruşeni Beyin Konferansı

Türk dilinin dillere ve dinlere verdiği maya : Cennet Allah, Cin, Melek gibi kelimelerin Türkçe asılları

Dil Kurultayında son konferansları verenlerden Ruşeni Beyin sözlerini hulâsa olarak yazmıştık. Bu dikeye lûk konferansın mühim noktalarını da aşağıya naklediyoruz:

Hanım efendiler ve Beyefendiler;

Bize yaraşan bir azmü sebat ve bize yakışan bir kabiliyet ve ihtisas ile dilimizi derler ve onun enginlerine dalarsak göreceksiniz ki Türkün dili, Türkün tarihini dolduran mucizelerle atbaşı yürümüş, dünyanın dillerine şuurlu ve medenî bir ana olmuştur. Çünkü Türk dünyanın her yerine kendi dilile gitmiş, kendi dilile kültür yaratmış ve kendi dilile dünyayı idare etmiştir.

Türk dili yalnız dünyanın medenî dillerine değil milletlerin en mükemmel dillerine de maya vermiştir.

Türk dilinin dünya dillerine verdiği feyzi mütabassıs arkadaşlarımız yüksek salâhiyetle pek güzel izah ettiler. Müsaade buyurursanız ben de Türk dilinin dinlere verdiği mayadan biraz bahsedeyim.

TOPAL HAN — Tevratın verdiği izahata göre 4900 sene evvel Anadolunun şark yaylalarında ADAM'dan sonra sekizinci kuşakta gelen torunu TUBAL-KAYN dünyada birinci olarak demiri bulmuş, eritmiş ve işlemiştir.

Tevrat diyor ki "Sıla, Tubalkayn adında bir çocuk doğurdu. Demire ilk saykal veren odur. Sıla, Tubalkayn'ın anasının adıdır."

İşte Türkçe (Kutlu) (mukaddes vatan) manasına gelen Türk (Sıla)nın oğlu Tubalkayn, Topal han'ın ta kendisidir. Baş bin sene evvel küçük Asyanın Şark yaylaları Türklerle meskûndi. Topal han da oranın bir Kaâ'n idi.

Eski lûgat kitaplarında Topal kelimesi demir sembolü olarak Demir manasına gelmiştir. Kanuni İbni Sina da (Topal) Demir ve demir külçesi demektir. (Topal han) daki Han kelimesi (Kan) ve (Kaan) demektir. Bu da Arapçada demir işlemek manasına tasrif olunur. (Kane yekinu) gibi. (Kaan) kelimesine mukabil Ebrö yani İbrani dilinde (Kohen) kelimesi vardır. Cem'i (koanım) gelir. Bunun da manası büyük adam, şerefli adam demektir. Kâhin de Kohenden alınmıştır. Bu suretle kehanet ve keşif kudreti Topal hanın bu mondiyal keşfine delâlet etmiş oldu. Demir madenleri volkanik yerlerde bulunur. (Volkan) kelimesinin de (Topal han) ile münasebeti vardır. Çünkü eski Türkler Topal hanı volkanlarda saltanat sürmüş bir maden allahı gibi takdis ettiler. Sonra bunun adını (Balkan) olarak o dağlara verdiler.

Araplar ve Yunanlılar bu kelimeyi kendi şivelerine uydurarak (Bürkân) ve (Volkan) yaptılar. Masonluğun müessisi olan Yahudilerde Tevratın hürmetle nakil ve hikâyeye ettiği (Tubalkayn) i masonluğa mukaddes bir parola olarak kullandılar.

Bu arz ettiğim deliller taş devrini kapayıp demir devrini açan kâşifin bir Türk olduğuna ve demir medeniyetini dünyaya sokan milletin Türk milleti olduğuna şüphe bırakmaz sanırım.

Diyö - Teos — Tavrının diğer bir Türk adı da Tiyudur. Eski Türkler fevkalbeşer bir kuvvete sahip olan maneviyete de (dev) derlerdi.

Latinler bu kelimeleri Diyö şekline sokarak aynı manada kullandılar, Yunanlılarda aynı kelimeleri (Teo ve Teos) olarak allaha ad verdiler, keza Türkler kabraman ve kahhar gençlere (devoğlu) derlerdi. Bu dev oğulları çok defa garp akvamını çiğnemiş, onlar için korku ve dehşet sembolü olmuştur.

Latinler bunlara da (Diyavul, diyabl) demişler, Yunanlılar da (Diyavolos) olarak telaffuz etmişlerdir.

Melek Arap dilinde meleğin aşı (Me'tek) tir. Çünkü cem'i (Melâike) gelir. Bu kelime (M) harfi fazladır. Bu harf çıkınca kelimenin mücerret hali (Elek) kalır. Yirmi ciltten mürekkep olan (Lisanı Arap) lûgatının on ikinci cildinde (Elük) kelimesi vardır. Orada bu (Elük) resul yani elçi manasına olarak kaydedilmiştir. Halbuki Mogolca (Elke) ve (Elki) kelimeleri de (Elçi) demektir. Şu halde Araplar Türklerin (Elki) sini tasrif etmişler ve aynı manada olarak (Melek,) ve (Me'âike) yapmışlardır.

Cin eski Türkler, hayatı suyunve ateşin temin ettiğini görenek her ikisini takdis etmişlerdir. Seyyal manasına olan (Akan) ve (Okean) takdis ettikleri gibi ateş manasına olan (Ağan, Oğon ve Oğan) da uzun zamanlar allah olarak tanınmışlardır.

Sonraları bu kelimeler şiveye göre incelerek (Egün, Egen, Ogen ve Gün) olmuştur. İşığın (Ş) harfi ışıldak manasına delâlet ettiği için (gün) e ilâve olunmuş ve (güneş) olmuştur.

(Aga ve Aka) da hâkim ve mukaddes manasına olarak bu kelimelerden alınmıştır.

İslavlar ateşin adını Türklerden alarak (Agon) demişlerdir. Hintlilerde şarkta bulunan ateş allahına (Agni) demişlerdir.

Latinler (Agon) u (Agnis) yapmışlar ve (Geniya), (Jeni) kelimesini de Türkün takdis ettiği ve kendisini mensup bildiği (Gen) den almışlardır.

Arap dilinde (g) harfi yoktur. Araplar buna mukabil (c) harfini kullanırlar ve (g) olarak okurlar. Onun için Araplar da eski Türklerin tapındıkları (Egen ve Gen) i (Gin = Cin) şeklinde almışlar ve bunun Türkün eski dini gibi ateşten yaratılmış mubarek bir mahlûk diye takdis etmişlerdir. Kuranda (Halekal insane min salsalin kelfehhari ve halekacanne min maricin min nar) denmektedir. Yani Allah adamı saksı gibi çamurdan yaratmış ve cinleri ateşten ve ateşin alevinden halk etmiştir.

Cennet — Eski devirlerde anayurdumuzun dünyanın en medenî

en mes'ut parçası olduğunu tevatrat; çok açık söylemekte, dinlerin kastettikleri cennetin burası olduğunu tâyin eylemektedir. Tevrat yahudilere vaat ettiği cennete (Ğan Eden) diyor. İbrance Ğan = Jarden, Eden = Plezir demektir. Şu halde (Ğan Eden) zevk bahçeleri demektir. Ğan Eden arap diline geçince (Gennatu adn) = (Cennatu adn) olmuştur. Kuranda öyle yazılmıştır.

Tevrat bu cenneti; muhteşem, yüksek bir ülke olarak tasvir ediyor ve bu ülkeden bahçeler ve medeniyetlerle dolu dört büyük nehrin çıktığını söylüyor.

Onların birincisi; Altın madenlerle meşhur olan ve Havila denilen memleketten geçen Pişon yani Seyhun.

İkincisi; Kuş denilen memleketten geçen Gihon = geyhon yani tıpkı Türkçesi gibi Ceyhon

Üçüncüsü; Asuri kıtasından geçen Hidkel yani diele

Dördüncüsü de Firattır.

İşte bu dört nehir; ana yurdumuz olan Pamir yaylaları ile Kafkas ve Anadolu yaylalarından çıkan nehirler değil midir? Bu yaylalarla bu dört nehir dünyanın en eski ve en yüksek medeniyetini taşımadı mı?

En eski komşularımızın hayatı iken girmedikleri bu Türk yurduna öldükten sonra girmeyi en yüksek mükâfat bilmeleri tabii değildir.

Kuran Cennetin yerini ve bu dört nehri tasrif etmiyorsa da (Cennatu adnin tecri min tahtihelenhar) demekte cennetlerin altından büyük nehirlerin aktığını itiraf eylemektedir.

ALLAH — (El) kelimesi Tevratta Allah manasına olarak gelmiştir. İbrani lûgatında (El) kuvvet ve kudret manasıdır. Bu ancak Türk dilinin El kelimesinden başka birşey değildir. Çünkü eski devirlerde dünyada tanınmış en büyük kuvvet Türkün eli ve Türkün yumruğu idi. Hatta eski kavimlerce Türkün elinde tecelli eden kuvvet biraz da fevkalbeşer sayılabiliyordu. Zaten makinenin hayata karışmadığı devirlerde kuvveti en tabii olarak insanın eli temsil ediyordu.

Bu el kelimesi arap dilinde aynı mada (Il) olarak geçmiş, sonra tasrif olunarak (İlah) ve (Allah) olmuştur.

Tevratta allahın kudretini, allahın büyüklüğünü, allahın adaletini ve allahın cezasını temsil eden dört büyük melek Gavri - el Miha - el, Serafi - el ve Azaz-el olduğu gibi kur'anda da bunların mukabili Cebra-il, Mikâ-il, İsrâfil ve Azra-ildir.

Aziz yurtdaşlar, Türk dili yalnız dillere ve dinlere maya vermekle kalmamış asırlarca şark milletlerine içtimâî kanunlar, şeref ve ordu payeleri ve ilim de vermiştir.

Türk hakimiyeti İranda çökildikten sonra bile Türkün yasaları ve (yarlığı) leri yani kaan fermanları mukaddes kanunlar gibi asırlarca Farisleri idare etmiştir. İranın bir çok şeref ve kudret payeleri ve içtimâî tabirleri Türk olarak kalmıştır.

Büyüklerin büyüğü manasına olan (Akay aka), büyük manasına olan (Aka), (ağa) ve (han) gibi Agondan ve Kaandan alınan

kelimelerle Emir Tuman Emir Nuyan Koşun, Can, İl ve ilâ hep bu kabildendir.

İranın resmî takvimi hâlâ Hattay ve Uygur takvimidir. Sıçkan il, tavuşkan il, tahkakug il yani Sıçan yılı tavşan yılı ve tavuk yılı gibi. Eski Türkler her on iki yılı bir devir sayarak on iki hayvana izafe ederlerdi.

Türk dilinin İranda hakimiyeti o kadar derin ve o kadar geniş tir ki, bunca asırlık fers edebiyatı karşısında halk dilinin ve halk edebiyatının sarsılmaması dilimizin ne bitmez tükenmez kuvvete malik olduğunu ispata kâfidir sanırım.

Hanımefendiler ve beyefendiler;

Bendeniz şarkın en ücra ve en korkunç köşelerinde yirmi sene devam eden seyahatlerimde en ziyade bu düğüm ile karşılaşım, ve bu düğümü çözüme çalıştım. Görüşlerim ve vardığım netice şudur:

Şarkta Türk nerede toplu bir çokluk halinde ise, orada Türkün halk dili sürmüş, işlemiş, zengin bir halk edebiyatı yapmıştır. Orada, Türkün yuvasında ve yurdunda yabancı dili dikiş tutturamamış, daima Türke yabancı kalmıştır. Bu, Türkün esaret kabul etmiyen hakimiyet ve aşkımdan başka bir şey değildir.

İranın Çinin Orta Asyanın temiz Türk yurtlarında iş hep böyledir. İranın sırf Türk olan muhitlerinde fars dili ancak eline kalem aldığı vakit Türkün yadına düşer. Hatta İranın Fars mıntakasına serpilmemiş olan Türk azlıkları bile türkçe konuşur. Türk dilinin yabancı hakimiyetler ve yabancı kültürler altında asırlarca sapaşlam kalışı elbette kendi zenginliğinden, kendi güzelliğinden, kendi üstünlüğünden başka bir şey değildir.

Eğer düne kadar bir çok edibimizin sandığı gibi Türk dili Fars dilinden ve diğer dillerden aşağı, cılız ve değersiz bir dil olaydı, bir çok asırlardanberi Asyanın muhtelif yerlerinde yabancı istilâlar ve yabancı kültürler altında bakımsız ve hamisiz kalmış olan bu dilin çoktan ölmesi ve yerini başka dillere bırakması lâzımgelirdi.

Uzak yerlere gitmiye ne hacet. İşte Anadolu gözümüzün önündedir. Türk dili en hain, en korkunç tokatçı Osmanlı saraylarından, Osmanlı ediplerinden yemiştir. Osmanlı imparatorluğunda tam yedi asırda ne kadar edip ne kadar şair yetişmiş, ne kadar ilim ve fen adamı türemişse her bir yıkıcı bir düşman gibi türk diline tekme atmış, türk diline pala çalmıştır.

Diyebilirim ki imparatorlukta Türkün anlamadığı yalnız bir dil değil tam üç yazı dili yaratılmıştır.

Kanun dili.

Tababet dili.

Edebiyat dili.

Daha düne kadar bir mahkemenin ilâmmı ancak hâkim ve avukat anlar, bir doktorun raporunu ancak doktor okur, bir edibin yazısını ancak küçük bir zümre

kavradı. Fakat o da kavradığı yarım kavradı.

Bu üç dil halk dilinden kadar uzaklaşmıştı ki, bunlardan benlik ve beyefendilik lâması şöyle dursun, bunlarla mana çıkarması bile mümkün idi. Daha doğrusu eskiden mizin zengin ve güzel olan o karanlık edebiyat, türk diline rika dili kadar yabancı idi, tanto dili kadar yabancı değildi.

Osmanlıca

Şimdi yüksek husul Osmanlı ediplerinin anımsadığını çürütmeme müsaade ederiz mananızı rica eylerim.

Osmanlı edebiyatını ve onu asırlarca besleyen edipler diyorlardı manlı dili çok güzel ve gindir.

Çünkü fakir türkçeye çok güzel olan acemce karışmış, dünyaya zel ve en zengin dili Yabancı dillerin zenginliği kirliği kurultayımızı alâkâ memekle beraber hakikî için bu hususta da bir söylemek mecburiyetinde çok arap ulemasının itirafı gibi arap dili, eski edibin iddiası veçhile (Ünvan) yani diller anası değil.

Arap dilinden Ebrü, kabt dilleri çıkarıldıktan

rap dili çıplak bir bedir çölünde yoksul ve cılız bir dil.

Fars diline gelince, ile bir cenup köşesinde doğan kir dil de en parlak şirirler. Hatta İranın Fars mıntakasına serpilmemiş olan Türk azlıkları bile türkçe konuşur. Türk dilinin yabancı hakimiyetler ve yabancı kültürler altında asırlarca sapaşlam kalışı elbette kendi zenginliğinden, kendi güzelliğinden, kendi üstünlüğünden başka bir şey değildir.

Eğer düne kadar bir çok edibimizin sandığı gibi Türk dili Fars dilinden ve diğer dillerden aşağı, cılız ve değersiz bir dil olaydı, bir çok asırlardanberi Asyanın muhtelif yerlerinde yabancı istilâlar ve yabancı kültürler altında bakımsız ve hamisiz kalmış olan bu dilin çoktan ölmesi ve yerini başka dillere bırakması lâzımgelirdi.

Uzak yerlere gitmiye ne hacet. İşte Anadolu gözümüzün önündedir. Türk dili en hain, en korkunç tokatçı Osmanlı saraylarından, Osmanlı ediplerinden yemiştir. Osmanlı imparatorluğunda tam yedi asırda ne kadar edip ne kadar şair yetişmiş, ne kadar ilim ve fen adamı türemişse her bir yıkıcı bir düşman gibi türk diline tekme atmış, türk diline pala çalmıştır.

Diyebilirim ki imparatorlukta Türkün anlamadığı yalnız bir dil değil tam üç yazı dili yaratılmıştır.

Kanun dili.

Tababet dili.

Edebiyat dili.

Daha düne kadar bir mahkemenin ilâmmı ancak hâkim ve avukat anlar, bir doktorun raporunu ancak doktor okur, bir edibin yazısını ancak küçük bir zümre

Sait Hikmet Bey Esrarı

Paristeki ermeni dostu neden susuyor?

Sait Hikmet Beyin ölümünü neden gizlediler. Gelen mektubu kim yazmıştır?

(Baş tarafta 1 inci sayfadada)

tahkikatlar ile (Liyon) zabıtasının ifadesi arasında bir nevi tenakus bulunmasıdır.

Ölümü neden gizlendi?

Zira daha bir hafta evvel Fransız gazetelerinin bu husustaki neşriyatına göre 19 Mayıs'ta, hatta 25 Mayıs'ta Sait Hikmet Beyin İsviçrede bulunduğu anlaşıyordu. 19 Mayıs'ta Sait Hikmet Bey Cenevreden Parise gitmek teşebbüsünde bulunmuş, trenine binmiş gitmiş, fakat bir kaç gün sonra tekrar Cenevreye dönüp gelmiş olduğu görülmüştü. Halbuki Liyon zabıtasının yukarıya kaydettiğimiz tahkikat neticesi Sait Hikmet Beyin 20 Mayıs'tan 15 Hazirana kadar Liyon'da bulunduğunu gösteriyor!

Aynı zamanda bir adamın hem (Liyon) da, hem Cenevrede bulunamayacağına göre göze çarpan bu maddi tenakuzun mahiyeti anlaşılabilmek için ciddi bir tahkikat açılması lâzımdır.

Altı nokta

Bu yolda açılacak tahkikatta nazarı dikkata alınacak bazı noktalara daha işaret edelim:

1 — Sait Hikmet beyin Paristen İsviçreye gider iken yanında bir bavulu, çantası ve bir şemsiyesi vardı. Bu eşya kendisi ile beraber gidiyor. Fakat İsviçreden dönüşte bu eşya Paris şehrinde bir otelde kalıyor. Oradan tekrar Sait Hikmet bey namına Parise geliyor. Sait Hikmet beyin kendisi ise eşyadan ayrılarak (Liyon) a gidiyor. Orada ortadan kayboluyor! Acaba Sait Hikmet Beyin eşyasından ayrılarak kendisinin bir tarafa, eşyasının başka bir tarafa hakikaten bir unutkanlık, yahut akılcıca müvazenesizlik eseri midir? Yoksa bu hadise sun'î olarak hazırlanan bir tegayyüp plânının tatbikatı neticesi midir?

2 — Sait Hikmet Bey Cenevreden Parise gidecek. Bunun için iki yol var: Biri Lozan yolu ki kestirmedir. Diğer Liyon yolu ki bilâkis uzak. Okadar ki Cenevreden Parise Liyon yolu ile gitmek bir adamın sol kulağını sağ eli ile göstermesi kabilinden bir şeydir. Bununla beraber Sait Hikmet bey Lozan yolunu bırakıyor da Liyon yolunu tercih ediyor! Acaba bunun sebebi ne?

3 — Sait Hikmet bey Parise her gidişinde Sydney oteline inerdi. Bu otel üçüncü sınıf bir oteldir. Halbuki bu adam fakir değil, zengin idi. Hem de gösteriş seven insan tiplerinden biri idi. Acaba nasıl oluyor da Sait Hikmet bey Pariste o kadar çok olan yüksek ve büyük otelleri bırakıyor, üçüncü sınıf bir otelde oturuyor?

4 — Sait Hikmet beyin Pariste Agacamyan isminde bir dostu var. Vakıta Sait Hikmet bey ile bu adam arasındaki dostluğun mahiyeti ve menşei malûm değildir. Fakat Sait Hikmet bey İstanbuldan gider iken avukatına ve evine adres olarak bu Ermeni dostunun ismini vermiştir. Öylece bırakıp gitmiştir. Sait Hikmet beyin Paristen Cenevreye giderken kendisine lüzum olan bileti almaya bu Ermeninin delâlet ettiği de anlaşılıyor.

Nibayet Sait Hikmet beyin ortadan kayboluşu bu dostunun nazarı dikkatini celbediyor. İndiği otelere müracaat ediyor. Sait Hikmet beyden malûmat istiyor. Fakat aldığı haberler merakını izale edecek yerde bilâkis arttıracak mahiyettedir.

Bununla beraber bu dostu da hiç sesini çıkarmıyor. Ne İstanbuldaki ailesine; haber gönderiyor, ne de Pariste Türk konsoloshanesine veya zabıtasına işi anlatıyor! Acaba bu yegâne dost Ermeni neden dolayı böyle sükût ediyor?

5 — Sait Hikmet bey Avrupa gittikten bir hafta sonra kendisinden ailesine bir kart geliyor. Bunda rahatsızlığından bahsediliyor. Fakat karttaki yazı ve imzanın Sait Hikmet beyin el yazısı olmaması nazarı dikkatini celbediyor. Acaba Sait Hikmet bey tarafından gönderilmiş olan bu kartın başkasına ait bir yazı ve imza ile yazılmış olmasının sebep ve hikmeti nedir? Bu kart Sait Hikmet bey aleyhinde suikast tertibatı ile meşgul olan bazı kimselerin eserimidir? Yoksa Sait Hikmet beyin daha İstanbuldan ayrıldığı günlerde zihnini işgal eden bir sun'î tegayyüp plânının ilk delillerinden birimidir?

6 — Sait Hikmet bey hakkında şurada burada söylenen bazı sözler bu adamın akılcıca yazıf olduğunu gösteriyor. Halbuki diğer taraftan Sait Hikmet beyi yakından tanıyan bazı kimseler bunu redediyor. Bu takdirde acaba Sait Hikmet beyin son zamanlarda kendisini delirmiş gibi göstermiş olması sun'î bir tertip eserimiydi? Bu sun'î tertip ile zavallı Duhter hanımın oğlu Bedrettin beyden kendisine kalan paraları alıp ortadan kaybolmak maksadını mı takip ediyordu?

İzmirde ehli hayvan sergisi

İzmir 7 (A.A) — Yüksek yarış ve İslah encümeni ile Ziraat ve kâletinin müştereken şehrimizde açılmasına karar verdikleri ehli hayvan sergisi açılmıştır. Sergiye geçen senelere nazaran bu sene daha çok hayvan iştirak ettirilmiştir.

Mütehasıslardan teşkil edilen jüri heyeti huzurunda muvaffak olanlara ikramiyeler tevzi olunmuştur.

Yeni, motörlü vapur

Trieste, 7 (A.A) — Neptunia isimindeki İtalyan motörlü transatlantığı bugün Amerikaya ilk seferini yapmak üzere hareket etmiştir.

Transatlantik Bahri muhiti 7 günde geçecektir.

Dr. İhsan Sami

Gonokok aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşısıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189

3üncü Kolordu Satınalma Komisyonu İlanları

1 — 932 Tütün bey'iye ikramiyesinden elde mevcut kalan paradan on seneliklerini alan malullerin ikramiyesi ait oldukları şubelere gönderilmiştir. Es-habı istihkakın şubelerine müracaatları.

2 — Mütebaki para 931 ve son 932 tevziatına vaktinde ademi müracaatları hasabile it-hal edilmişlere ve derecesi farkı verilmişlere tevzi edilecektir. Bu son tevziattan sonra vaki olacak müracaat nazarı itibara alınmayacağından bu güne kadar askerlik şubelerinden bildirilen listelerde isimleri yazılı eşhastan başka eshabı istihkakın askerlik şubelerinde isimlerini cetveli mahsusuna 31 Birinci Teşrin 932 tarihine kadar kayt ettirmeleri ve şubelerin de Birinci Kânun 932 de Milli Müdafaa Vekâleti Tekaüt şubesinde bulundurmak üzere bu cetvellerini göndermeleri ilân olunur. (851) (5193)

Yerli mamulâtından altmış bin ilâ seksen bin adet alaminyon matara kapalı zarfla münakasaya konmuştur. ihalesi 26 Birinci Teş. 932 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 te yapılacaktır. Taliplerin şartname ve nümunesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerinde o gün ve saatden evvel Ankara merkez satınalma komisyonuna müracaatları. (856) (5244)

Yerli fabrikalar mamulâtından (36000) Metre çantalık bez kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İbalesi 31 - 10 - 932 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 15te yapılacaktır. Taliplerin şartname ve nümunesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin o gün ve saatinden evvel M. M. V. Satın alma komisyonuna müracaatları. (862) (5309)

Polatlı Malmüdürlüğünden:

Karyesi	Mevkii	Dönüm	Kıymeti L. K.	Cins ve nevi	ihale tarihi
Karsaklı	Kurutepe	229	100	Tarla	15/10/932
"	Kerhane	234	110	"	"
"	Mezar	65	30	"	"
"	Yenipınar	45,2	20	"	"
"	Kalciarkacı	434,2	200	"	"
"	Yenipınar	63	25	"	"
"	"	35	15	"	"
"	Toprakpınar	230	100	"	"
"	Bayburtyolu	54,1	20	"	"
"	Bisarkaç	16,2	5	"	"
"	Yenipınar	69	30	"	"
"	Kürtyolu	15	6	"	"
"	Toprakpınar	34	8	"	"
"	Kürtyolu	15	5	"	"
Bitlisinanlı	0	23000	3450	Ağıl ve suat yerlerine havi malûl meranın mülkiyeti	"
"	"	23000	182,50	" icarı	"
Eskipolatlı	Mezarlık	13	6	Tarla	"
"	Sırakaya	54,3	30	"	"
Karapınar	Hoşular	25,1	20	"	"
"	Çukuryurt	19	10	"	"
"	"	52	30	"	"
"	Hoşular	32,2	20	"	"
Zafer	Taskır	63,3	35	"	"
"	"	62	40	"	"
"	Maballe D	96 arşın	5	Hane arsası	"
Bayburt	Gökarkaç	20	5	Tarla	"
Yenice	Külçür	165	20	"	"
"	"	82,1	10	"	"
"	"	33	5	"	"
"	"	14,2	2	"	"
"	"	16,2	3	"	"
"	"	11,2	2	"	"
"	Arkaçönü	163	20	"	"
"	Külçür	48	7	"	"
"	Külçürönü	13	2	"	"
"	Külçür	15	3	"	"

İnhisarlar İdaresinden ilân

Nevi	Muhammen miktarı	Eşyanın bulunduğu mahal
Köhne kanaviçe	32000 kilo	Azapkapı tütün deposunda
" kınnap parçaları	1550 "	
" çul "	3300 "	
" ip "	11550 "	
" markalık Amerikan bezi parçaları	250 "	
Eski harflerle yazılı evrakı matbua	15000 "	Kabataşta inhisar baş M. deposunda
Balyadan çıkan kâğıt parçaları	10000 "	Cibali L. ambarlarında
Köhne tütün sandıklarına mahsus muşamba	1200 adet	Cibali tütün fabrikasında
Küçük kola tenekesi dört köşe kapaklı	15 "	Cibali tütün fabrikasında
Küçük kola tenekesi kapaksız	290 "	
" " " uzunca müdevver kapaklı	5 "	
Küçük kola tenekesi kapaksız	5 "	
Yağ tenekesi ağzı vidalı	5 "	
İnce talaş	30 çuval	
Kola fiçisi orta boy	10 adet	
" " büyük "	20 "	
Kola tenekesi yeni ve eski gaz tenekesi cesametinde	270 "	
Demir çember müstamel	800 kilo	
Demir kola fiçisi	20 adet	
Ambalaj tenekesi	30 kilo	

Balâda nevi ve miktarı yazılı eşya 13-10-932 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 te pazarlık suretile satılacaktır. Taliplerin teminat akçeleriyle birlikte Cibalideki İnhisarlar Levazım şubesi satış komisyonuna müracaat etmeleri ilân olunur. (5236)

SEYRİSEFAİN

Merkezî idaresi Galata köprübaşı B 2623 Şube A, Sirkeci Mühürdar zade Han 22640

İzmir - Pire - İskenderiye Postası

(EGE) 11 Birinci teşrin salı 11 de.

Trabzon postası

(KARADENİZ) 12 birinci teşrin çarşamba 18 de. Dönüşte Tireboluya da uğranılacaktır.

İzmir - Mersin postası

(MERSİN) 12 birinciteşrin çarşamba 10 da. Galata rih-timından kalkarlar. (5313)

Aranyor

Selânikli dibağ Nuri Efendi mahdumu Nihat Beyin kendisini alâkadar eden mühim bir iş hakkında görüşmek üzere İstanbulda Yenipostahane arkasında Basire' hanında 12 numarda Edip Seydi Beye müracaat etmesi rica olunur.

Marangoz ve İnşaatçı

Kapı, pencere, tavan, döşeme tamir ve imali, mesakin plân ve proje keşif ve şartname tanzimi imal ve tamirini kabul eyler. — Kasımpaşa Kulaksızbarutçu 2 uumara marangoz ve inşaatçı Alâettin. — (4664)

Büyük Tayyare Piyangosu

Bu keşidede büyük ikramiye

100.000 Litadır

Piyango şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

Fırsatı Kaçamayınız

İştirâk Ediniz !

Yağsız Necip Bey Kremi

En yüksek ailelerin rağbet kazanmış yegâne cilt kremi
Tüpler 20, vazolar 35 kuruş

Doktorlarımız

Doktor - Operatör Ahmet Asım

Doğum ve kadın hastalıkları mütehasssısı
Muayene: 10-12 Ortaköy, Şifa yurdu
15-18 Beyoğlu, İstiklal caddesi No. 193
(Opera sineması karşısı)
Tel. 4,221 - 4,1960

Operatör Doktor Akif Tefrik

Muayenehanesi: Ankara caddesi, 60 No.
ya nakletmiştir. Tel. 20327

Doktor Aristidi

Muayenehanesi:
Eminönü: Eminönü han 3 üncü kat No.8

Doktor A. Kutiel

Cilt ve zührevi hastalıklar tedavihanesi
Karaköy börekçi firmı sırasında 34.

Diş doktoru Arşak Sürenyan

Beyoğlu İstiklal caddesi numara 303
Mısır apartmanı. Müracaat: Cuma pa-
zardan maada her gün 9 - 13 ve 15 - 17
ye kadar. Telefon 40424

Paris Tıp Fakültesi mezunu
Cilt ve zührevi hastalıklar mütehasssısı

Doktor Bahattin Şevki

Babalı caddesi Meserret oteli karşısında
Avni Bey apartmanı 125 Sabahtan
Akşama kadar

Doktor Balıkcıyan

Muayenehanesi: Beyoğlu mektep sokak
No. 17 Telefon 3626 Beyoğlu

Doktor Emin Şükrü

Dahili hastalıklar mütehasssısı
İstanbul Sultanmahmut türbesi, Babı-
Ali caddesi, No. 10. Telefon muayeneha-
ne: 22622 - Telefon ev: 4.3125
"Her gün öğleden sonra saat 14-18.,

Uroloğ - Doktor Feyzi

Böbrek, mesane, idrar yolu hastalıkları
mütehasssısı
Beyoğlu, İstiklal caddesi Elhamra
apartman No. 3 Her gün öğleden sonra.
Tel. Beyoğlu 2835

Uroloğ - Operatör doktor Fuat Hamit

Burun, mesane ve idrar yolu
hastalıkları mütehasssısı
Muayenehanesi: Türbe, Mahmudiye cad-
desi. No. 10. Telefon 22622

Doktor Hasan Basri

Muayenehanesi: Edirnekapı Acıgeşme so-
kak No. (9) "Her gün saat 15-18 e
kadar hasta kabul olunur

Operatör Doktor Halil Sezai

Divanyolu: Doktor Emin Paşa sokak
numara 20 Muayene saati: 13 - 18
Telefon 23390

Uroloğ Doktor Hakkı Rüştü

İdrar ve Tenasül yolları birinci sınıfta
mütehasssısı "PARIS., den Diplome
İstiklal Caddesi Yıldız apartman
No. 322

Doktor Horhoruni

Muayenehanesi: Eminönü Valide kıraa-
tanesi yanında. Tel: 4303 İstanbul

Doktor İhsan Arif

Cerahaşa hastahanesi idrar yolları
mütehasssısı operatör
Muayenehanesi: Cağaloğlu eczahanesine
bitişik. No. 30. Telefon 21614. "Saat
15 - 18 hasta kabul olunur.,

Doktor Mehmet Akif

Ebe ve kadın hastalıkları mütehasssısı
Beyoğlu İstiklal caddesi Rus sefareti
yanında No. 451: Tel B. O. 2005
Her gün öğleden sonra

Doktor Osman Şerafeddin

Muayenehanesi: Cağaloğlu, Nuruosmaniye
caddesi No. (19.) Telefon 20893

Doktor Reşat Hüseyin

Kulak, boğaz ve burun hastalıkları mü-
tehasssısı. Muayenehanesi: Türbe Mahmu-
diye caddesi, No. 10. Telefon: 22622

Diş Tabibi P. Şamliyan

Beyoğlu, İstiklal caddesi No. (28)
(Mülenruj yanında
Muayene saati: 9 - 12 ve 14 - 21

Doktor Robert Behar

Doğum, Kadın hastalıkları mütehasssısı
Beyoğlu, Altıncı Daire Saadet apart-
manı 4 Telefon: 42526

Diş Tabibi Yervant Arşak

Beyoğlu, Ağaçami, İstiklal caddesi Ma-
rinopulo apartmanı No. (98)

Saraçhane başında Münir paşa konağında

Leyli - Nefari - Ana - ilk - Orta - Lise - Kız - Erkek

Hayriye Liseleri

Maarif Vekâleti celilesinin 5-4-932 tarih ve 18676 numaralı emrile bütün mekteplere tamim edildiği üzere resmî muadeleti tasdik edilmiş olan mektebimizde talebe kaydına başlanmıştır. Enebi lisanlarına ilk sınıflardan itibaren başlanır. Nefari talebe mektebin hususî otomobil ve otobüslerle nakledilir. Her gün saat 10 dan 17 ye kadar kâğıt muamelesi yapılmaktadır. Talep vukuunda posta ile tarifname gönderilir. Tel. 20530

Deniz Levazım Satınalma

Komisyondan :

- 15,000 Kilo Pirinç: Açık münakasası: 30/Teşrinievvel/932 pa-
zar günü saat 11 de.
- 5,000 Kilo Sabun: Açık münakasası: 30/Teşrinievvel/932 pa-
zar günü saat 14 te.
- 15,000 Kilo Kuru fasulye: Açık münakasası: 30/Teşrinievvel/932
pazar günü saat 15 te.
- 15,000 Kilo Nohut: Açık münakasası: 31/Teşrinievvel/932 pa-
zartesi günü saat 11 de.
- 5,000 Kilo Kuru üzüm: Açık münakasası: 31/Teşrinievvel/932
pazartesi günü saat 13,5 ta.
- 5,000 Kilo Karpit: Açık münakasası: 31/Teşrinievvel/932 pa-
zartesi günü saat 14,5 ta
- 5,000 Kilo Kazan Tutyası: Açık münakasası: 31/Teşrinievvel/932
pazartesi günü saat 15,5 ta.

Deniz Kuvvetleri ihtiyacı için yukarıda cins ve miktarları yazılı eşyanın münakasaları hizalarındaki gün ve saatlerde yapıla-
cağından şartnamelerini görmek isteyenlerin her gün ve vermeğe
talip olacakların da münakasa gün ve saatlerinde muvakkat tem-
minat makbuzlarıyla birlikte Kasımpaşa'da Deniz Levazım satın-
alma komisyonuna müracaatları. (5292)

Hanımefendi, Samimi Hıfzıssıhhanız için

"LYSOL,, kullanınız. Bütün dünya doktorları; samimi tuvalet
ve banyoları için muntazaman "LYSOL,, müstahzarının istima-
lini tavsiye ederler. "LYSOL,, mızır mikropları imha, terle-
menin fena kokularını izale ve muhatiyi tahriş etmez.

„Lysol“

MARQUE DÉPOSÉE

Hamburg'ta SCHUELKE & MAYR A. G.
tarafından imal olunmuştur. Umumi acenta-
ları: İstanbulda S. Jacoel mahdumları. Aşa-
ğı cins taklitlerinden sakınmalı ve unvanı
ticarimizle alâmeti farikamızı hâmil olmayan
mümasil müstahzarları reddetmelidir.

Kiralık Kâğır hane ve dükkân

Beşiktaş Akarati Vakfiye Idaresinden:

Beşiktaşta Akaretlerde 19, 93 numaralı haneler birer 13, 78
numaralı haneler ikişer, 2, 27, 84 numaralı haneler üçer sene
11, 27 numaralı dükkânlar birer 21 numaralı dükkân iki 32 nu-
maralı dükkân üç sene müddetle icar edileceğinden teşrinievvel-
lin ikinci pazar gününden itibaren yirmi gün müddetle müzaye-
deye vaz edilmiştir. Talip olanların teşrinievvelin 24 üncü pazartesi
günü saat on üçe kadar mahalli mezkûrda 54 numarada müte-
velli kaymakamlığına ve yevmi mezkûrun saat on üçünden on
beşine kadar İstanbul Evkaf müdiriyetinde idare encümenine
müracaat etmeleri. (5182)

Ankara caddesinde

Kiralık Odalar

Orhanbey hanında - Görmek ve kiralamak için VAKIT
yurduna müracaat.

Devlet Demiryolları ilânları

Eskişehir istasyonuna bir sene zarfında gelecek maden kö-
mürlerinin tahmil ve tahliyesinin kapalı zarfla münakasası 30
Birinci teşrin 932 pazar günü saat 15 te Ankarada idare mer-
kezinde yapılacaktır. Tafsilat Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde
birer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (5299)

KARYOLA ve madeni eşya fabrikası 12 1/2 liraya

Sirkeci Ebüssuut caddesi Tel. 22652
Çocuk, Kesme, Kemerli, Amerikan sistemi çelik yaylı, beyaz lake ve muhtelif renk-
lerde karyolalar hastane ameliyat odaları malzemeleri ucuz fiatla satılır. Her türlü
ölçüye göre sipariş dahi kabul edilir. Fabrikada ve Eminönü, Selânik Bon-
marşesi ve Yerli Mailar Pazârında da aynı fiatla satılır

Deniz Levazım Satınalma Komisyondan:

- 15000 kilo sığır eti: Açık münakasası 23 Teşrinievvel 932
pazar günü saat 14 te.
- 15000 " " " : Açık münakasası 23 Teşrinievvel 932
pazar günü saat 15 te.
- 500 " Çay : Açık münakasası 23 Teşrinievvel 932
pazar günü saat 16 da.

Marmara Üssübahri ve Kocaeli Müstahkem mevki kumandan-
lığı ihtiyacı için yukarıda yazılı üç kalem erzakın hizalarındaki
günlerde açık münakasaları icra olunacağından şartnamelerini
görmek için her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin muna-
kasa gün saatte muvakkat teminat makbuzlarıyla birlikte Kasım-
paşada Deniz Levazım satınalma komisyonuna müracaatları. (5149)

Nefari Nişantaşı'nda Leyli

Ma beyincilik ve Halil Rifat Paşa konaklarında

Şişli Terakki Lisesi

Tesis tarihi: 53 sene evvel 1879 tarihinde Selânik'te
Ana, ilk, Orta, Lise sınıfları - Fran-
sızca, İngilizce kurları

Kayıt muamelesi: Her gün 10 dan 17 ye kadar yapılır. Aynı ayı binalarda
kız ve erkek talebe ye mahsus leyli teşkilatı mevcuttur. Talimatname gönderilir.

Kız Telefon: 42517 Erkek

Yeni Açılacak Hanımlara

mahsus
Bir
kumaş
mağazasına

İsim Aranıyor

Yeni Türkçeye muvafik
nâdide bir isim bulanlar kapalı
derununda muvazzah âdreslerle
rinievvelin 12 inci çarşamba günü
şamına kadar Sultanhamamında

Kardenya Mağazasına

göndermelidirler.

Tasnif neticesinde en muvafik
lecek ismi bulana mağazanın
günü intihap edeceği kumaş
metroluk kadın mantoluğu
edilecektir.
Teşrinievvelin 17 inci günü gecen
son sahifesinde mezkûr mağaza
ilânını arayınız.

Fatih Malmüdürlüğü

Samatyada balıkçı Kigir
kağında (32) No. 14 kırık
arşın miktarındaki arsana
müzayedesini 29 Eylül 932
den 23 Birinci teşrin 932
hine kadar yirmi beş gün
Taliplerin 23 Birinci teşrin
tarihine müsadif pazar gün
tiş komisyonuna müracaat

Bonc

Her türlü bonolarla mazbata
sureti ve deyin ilmuhaberi
vesikalar üzerine her şekildedir
yapar. Balıkpazarı Maksut
No. 35 Uğurlu zade M. D.
Telefon: 23397.

VAKIT

Gündelik, Siyasal Gazete

İstanbul Ankara Caddesi, VAKIT

Telefon Numaraları: 2157

Yazı işleri telefonu: 2427

dare telefonu: 2427

Telgraf adresi: İstanbul - VAKIT

Posta kutusu No. 46

Abone bedelleri:

	Türkiye	Yabancı
Senelik	1400	2700
6 aylık	750	1400
3 aylık	400	800
1 aylık	150	

İlan ücretleri:

Resmî ilânların bir satırı 10 kuruş

dört defası 75 ve on defası 100 kuruş

Üç aylık ilân verenlerin bir defası 10 kuruş

nedir. Dört satırı geçen ilânların

satırları beş kuruştan hesap edilir.

Küçük ilânlar:

Bir defası 30 iki defası 60 üç defası

dört defası 75 ve on defası 100 kuruş

SAHİBİ: MEHMET ASIM

Umumi Neşriyat Müdürü: FIKRET